

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia obca**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi

Data przeprowadzenia wizytacji:

28-29.04.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	17
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	35
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	44
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	45
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	47
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	49
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	51
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	53
5. Załączniki:	54
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	54

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. Ariadna Strugielska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Anna Tereszkieвич – ekspert PKA;
2. dr hab. Jacek Szczepaniak – ekspert PKA;
3. Beata Opala – ekspert ds. pracodawców;
4. Joanna Maruszczak – ekspert ds. studenckich;
5. Agata Stankowska – ekspert ds. studenckich obserwator;
6. Julia Sobolewska – sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia obca prowadzonym w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2020/21. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się w związku z upływem okresu na jaki została wydana pozytywna ocena programowa. W wyniku wspomnianej oceny nie zostały sformułowane żadne zalecenia naprawcze.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą zdalnej oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Przed wizytacją zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przygotowanym przez Uczelnię. Raport zespołu oceniającego został opracowany na podstawie spotkań i rozmów z Władzami Uczelni, Jednostki, pracownikami, studentami wizytowanego kierunku oraz przedstawicielami otoczenia społecznego. Dodatkowo zespół oceniający dokonał hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych i losowo wybranych prac dyplomowych wraz z recenzjami, a także wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej w formie zdalnej.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia obca	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	I stopień	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- językoznawstwo (65%); - literaturoznawstwo (13%); - pedagogika (13%); - filozofia (2%); - nauki prawne (1%); - informatyka (1%); - nauki o kulturze i religii (5%).	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	150 godzin, 5 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Specjalności: - filologia angielska; - filologia germańska; - filologia angielska z językiem japońskim (tylko na studiach niestacjonarnych). Specjalizacje: - translatorsko-biznesowa; - nauczycielska z elementami neurodydaktyki; - kulturowo-biznesowa.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	54	123

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	2490-2505	1322-1956
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	175	175
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	43	43
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	134	134

Nazwa kierunku studiów	filologia obca
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	II stopień
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	- językoznawstwo (77%); - nauki o kulturze i religii (10%); - literaturoznawstwo (7%); - pedagogika (5%); - nauki prawne (1%).
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	120 ECTS, 4 semestry
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów na tych studiach przewiduje praktyki)	150 godzin, 5 ECTS
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Specjalności: - filologia angielska; - filologia germańska. Specjalizacje:

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁴W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

	• translatorsko-biznesowa; • nauczycielska z elementami neurodydaktyki.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	217
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁶	1585-1670	996-1046
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	118	118
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	16	16
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	88	88

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia obca zakłada, iż absolwent studiów I stopnia na specjalności *filologia angielska* oraz *filologia germańska* posiada zaawansowaną wiedzę i umiejętności w zakresie języka obcego, a także wysokie kompetencje społeczne, wzbogacone o wiedzę z zakresu językoznawstwa, literatury i kultury obszaru językowego. Celem kształcenia jest zatem wyposażenie absolwentów w kompetencje z zakresu języka kierunkowego na poziomie C1 wg. ESOKJ, drugiego języka obcego na poziomie B2 oraz przygotowanie studentów do wymogów zawodowego rynku pracy, zgodnie z wybranymi zajęciami specjalizacyjnymi – *translatorsko-biznesową* oraz *nauczycielską z elementami neurodydaktyki*, które umożliwiają zdobycie kompetencji odpowiednio biznesowo-tłumaczeniowych lub nauczania języka obcego. Studia I stopnia oferują także możliwość kształcenia na specjalności *filologia angielska z językiem japońskim*, specjalizacja *kulturowo-biznesowa*. Celem kształcenia na kierunku filologia obca na studiach II stopnia jest pogłębienie kompetencji uzyskanych na studiach licencjackich. W rezultacie, zakładane jest zdobycie przez absolwentów studiów magisterskich umiejętności w zakresie języka specjalistycznego na poziomie C2 wg. ESOKJ, zaawansowanych kompetencji w zakresie drugiego języka obcego, a także pogłębienie wiedzy

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

z zakresu językoznawstwa, literatury i kultury obszaru językowego. Przyjmuje się również, w przypadku kontynuacji specjalizacji, pogłębienie odpowiednich dla nich kompetencji przydatnych na rynku pracy. Koncepcja kształcenia na kierunku filologia obca wpisuje się w misję i strategię rozwoju Uczelni. Uczelnia ukierunkowana jest na kształcenie oparte na ideach kreatywności, innowacyjności, integracji działalności dydaktycznej i badawczej kadry, współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności opartym na transferze wiedzy do świata gospodarki i kultury.

Należy jednak zauważyć, iż koncepcja kształcenia nie uwypukla specyfiki kształcenia na kierunku filologia obca o profilu ogólnoakademickim. Chociaż koncepcja ma na celu wyposażanie studentów w wiedzę „z zakresu literatury, językoznawstwa, kultury i historii”, oferując zajęcia „typowo filologiczne”, koncepcja nie zawiera wyrazistego odniesienia do językoznawstwa i literaturoznawstwa, jako dyscyplin naukowych i nie jest ukierunkowana na rozwój umiejętności badawczych i kompetencji niezbędnych w działalności badawczej właściwej dla powyższych dyscyplin. Koncepcja wyraźnie ukierunkowana jest natomiast na rozwój kompetencji językowych oraz szerokich kompetencji komunikacyjnych i społecznych. Brak ukierunkowania na przygotowanie do działalności badawczej oraz ukierunkowanie kształcenia na rozwój kompetencji językowych oraz postaw kreatywności i przedsiębiorczości jest również widoczne w sylwetce absolwenta kierunku oraz możliwościach zatrudnienia, na które wskazuje Uczelnia, czyli zatrudnienia w firmach, korporacjach, biurach projektowych czy instytucjach. Zespół oceniający rekomenduje opracowanie koncepcji kształcenia w sposób uwypuklający kompetencje zgodne z profilem ogólnoakademickim.

Sposób sformułowania koncepcji kształcenia na specjalizacji *nauczycielskiej z elementami neurodydaktyki* na studiach I i II stopnia jest niejasny. Zgodnie z informacjami na stronie internetowej Uczelni, specjalizacja *nauczycielska z elementami neurodydaktyki* na studiach I stopnia „skierowana jest do osób chcących związać swą przyszłość z kształceniem najmłodszych, zarówno w przedszkolach jak i szkołach podstawowych”, natomiast na studiach II stopnia „skierowana jest do wszystkich osób, które związały swą przyszłość z edukacją (...) do tych nauczycieli, którzy oprócz nauczania najmłodszych, chcą pracować z uczniem nieco starszym – licealistą”. Sformułowania powyższe są nieprecyzyjne i nie oferują kandydatom jasnej informacji na temat kwalifikacji uzyskiwanych w ramach studiów. Uczelnia nie informuje w sposób jednoznaczny, iż, zgodnie ze standardem kształcenia nauczycieli, uzyskanie kwalifikacji do wykonywania zawodu nauczyciela wymaga ukończenia studiów I i II stopnia. Ponadto, opisy specjalizacji przytoczone powyżej mogą być podstawą błędnego założenia, iż student może uzyskać kwalifikacje do nauczania języka obcego na I etapie edukacyjnym – w przedszkolu i klasach I-III szkoły podstawowej.

Kierunek filologia obca przyporządkowano do dyscypliny wiodącej językoznawstwo w proporcji 65% na studiach I stopnia oraz 77% na studiach II stopnia. Poza tym, na studiach I stopnia przyporządkowania dokonano do dyscyplin: literaturoznawstwo (13%), pedagogika (13%), nauki o kulturze i religii (5 %), filozofia (2%), nauki prawne (1%) i informatyka (1%), a na studiach II stopnia do dyscyplin: nauki o kulturze i religii (10%), literaturoznawstwo (7%), pedagogika (5%) oraz nauki prawne (1%). Przyporządkowanie koncepcji do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo czy nauk o kulturze i religii jest jak najbardziej zasadne i odpowiada kształceniu filologicznemu. Przyporządkowanie koncepcji do pozostałych dyscyplin naukowych nie jest natomiast zasadne, ponieważ koncepcja nie zakłada wyposażenia absolwentów kierunku w naukowy aparat pojęciowy i kompetencje badawcze w ramach tych dyscyplin, a jest usprawiedliwione jedynie obecnością

pewnych elementów wiedzy z zakresu tych dyscyplin o subsydiarnym dla koncepcji kształcenia charakterze.

W Uczelni prowadzone są badania naukowe w zakresie wszystkich dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek studiów, jednak sama Uczelnia wskazuje jedynie na powiązanie z koncepcją kształcenia badań w dyscyplinach naukowych językoznawstwo i literaturoznawstwo. Badania te obejmują np. językoznawstwo korpusowe, analizę dyskursu, fonetykę i fonologię, literaturę angielskiego i niemieckiego obszaru językowego, które odzwierciedlone są w filologicznym trzonie koncepcji kształcenia. Prowadzone są również badania na potrzeby specjalizacji, obejmujące glottodydaktykę.

Oferta specjalizacji świadczy o zorientowaniu celów kształcenia na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, obejmującego sektory: biznesu (np. firmy, biura projektów, biura tłumaczeniowe, korporacje), administracji publicznej (urzędy, fundacje, stowarzyszenia), oświaty (szkoły publiczne i niepubliczne, organizacje i instytucje wychowawczo-oświatowe).

Koncepcja kształcenia została opracowana w porozumieniu i współpracy z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Interesariusze zewnętrzni obejmują przede wszystkim szkoły podstawowe i niepubliczne szkoły językowe oraz przedstawiciele biur tłumaczeniowych, którzy brali udział w opracowaniu koncepcji kształcenia, szczególnie w odniesieniu do prowadzonych na kierunku specjalności. Interesariusze wewnętrzni (pracownicy badawczo-dydaktyczni oraz studenci) również uczestniczą w określaniu koncepcji kształcenia i modyfikacjach programowych, choć ich udział w tym procesie odbywa się zazwyczaj w sposób selektywny, głównie za pośrednictwem dedykowanych gremiów, np. Rady Programowej, w przypadku pracowników naukowo-dydaktycznych. Zespół oceniający rekomenduje szersze zaangażowanie interesariuszy wewnętrznych w proces kreowania koncepcji kształcenia i modyfikowania programu studiów.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykorzystanie metod kształcenia na odległość na studiach stacjonarnych I i II stopnia ma charakter wspomagający. Na studiach niestacjonarnych II stopnia istotną część programu studiów realizowana jest za pośrednictwem e-learningu.

Efekty uczenia się na studiach I stopnia są zgodne z koncepcją kształcenia, gdyż obejmują wytyczone przez nią obszary – kompetencje językowe, wiedzę z zakresu językoznawstwa, literatury i kultury obszaru językowego, a także szereg kompetencji społecznych.

Na studiach II stopnia efekty obejmują również kompetencje językowe, wiedzę z zakresu nauk filologicznych i różnorodne kompetencje społeczne, jednakże nie są w pełni zgodne z koncepcją kształcenia, ponieważ pomijają istotną dla profilu ogólnoakademickiego charakterystykę P7S_UW, zgodnie z którą absolwent „potrafi formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi – w przypadku studiów o profilu ogólnoakademickim”.

Efekty uczenia się nie uwypuklają roli dyscyplin kluczowych dla kształcenia filologicznego, czyli językoznawstwa i literaturoznawstwa. Precyzyjne odniesienie do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo lub nauk o kulturze i religii zostało uwzględnione jedynie w pojedynczych efektach zarówno dla studiów I, jak również II stopnia. Zdecydowana większość efektów odnosi się ogólnie do wiedzy z zakresu „nauk filologicznych” lub „dyscyplin filologicznych”.

Zastrzeżenia odnośnie do efektów uczenia się budzi także fakt, iż nie odzwierciedlają one wiodącego udziału dyscypliny językoznawstwo. Na studiach I stopnia jedyne kierunkowe efekty przywołujące dyscyplinę językoznawstwo w kategorii wiedzy (liczącą 12 efektów), to efekt W05: „ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności

znaczeń”, efekt W06: „ma uporządkowaną wiedzę o strukturze języka studiowanej specjalności” oraz częściowo efekt W07: „ma podstawową wiedzę na temat interpretacji tekstów; rozumie podstawowe metody ich krytycznej analizy”, który można także odnieść do dyscypliny literaturoznawstwo. W przypadku efektów z kategorii umiejętności, spośród 15 efektów, jedynie wybrane efekty odnoszą się eksplicitnie do językoznawstwa (w połączeniu z literaturoznawstwem), jak na przykład efekt U02: „posiada umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa”, czy U03: „potrafi przeprowadzić analizę tekstu z zastosowaniem podstawowych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy”. Pozostałe efekty nie wskazują na umiejętności stricte językoznawcze, pozostając na wysokim poziomie ogólności, jak dla przykładu efekty U10: „umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie wybranej specjalizacji dyplomowej” oraz U12: „ma umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej”. Podobnie na studiach II stopnia efekty nie uwzględniają wiodącego charakteru językoznawstwa. Jedyny efekt (spośród 11) odwołujący się do wiedzy z tej dyscypliny to efekt W04: absolwent „ma świadomość kompleksowej natury języka oraz wiedzę na temat złożoności i historycznej zmienności znaczeń”. Analogicznie do efektów dla I stopnia, w pozostałych przypadkach efekty odnoszą się ogólnie do wiedzy z zakresu nauk filologicznych lub „dyscypliny naukowej studiowanej specjalności” (np. efekt W01: absolwent „ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk filologicznych oraz jest w stanie wiedzę tą rozwijać i stosować w działalności zawodowej” lub efekt W05: absolwent „ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę obejmującą zakres dyscypliny naukowej odpowiadającą studiowanej specjalności i specjalizacji”). W kategorii umiejętności, efekty wskazują jedynie na umiejętności w zakresie „dyscyplin” lub „nauk filologicznych” (np. efekt U02: „posiada umiejętność integrowania wiedzy z zakresu dyscyplin filologicznych” czy U05: „posiada umiejętność tworzenia użytkowych prac pisemnych w języku polskim i w języku studiowanej specjalności oraz prac pisemnych w zakresie wybranej dyscypliny filologicznej o charakterze naukowym z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych i korzystając z literatury przedmiotu”).

Żaden z efektów w kategorii kompetencji społecznych na studiach I i II stopnia nie odwołuje się do dyscypliny wiodącej językoznawstwa.

Zespół oceniający rekomenduje zdefiniowanie kierunkowych efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia w sposób odzwierciedlający rolę dyscyplin kluczowych dla kształcenia na kierunku, a w szczególności odzwierciedlający językoznawstwo jako dyscyplinę wiodącą.

Kierunkowe efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z charakterystykami II stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do studiów I stopnia. W zakresie kategorii „Zakres i głębina - kompletność perspektywy poznawczej i zależności” wiedzy, zgodnie z P6S_WG PRK, student powinien znać i rozumieć „w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów”. Charakterystyki te jasno wskazują na zaawansowany stopień opanowania wiedzy, tworzącej podstawy kształcenia na poziomie studiów I stopnia. W wybranych przypadkach, efekty dla kierunku filologia obca zakładają, iż absolwent ma osiągnąć podstawowy poziom wiedzy w różnych jej wymiarach, co ilustrują następujące sformułowania dotyczące efektów - W03: „ma elementarną

wiedzę o powiązaniu dyscyplin filologicznych z dyscyplinami niezbędnymi do poszerzania wiedzy”, W05: „ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności znaczeń” czy W07: „ma podstawową wiedzę na temat interpretacji tekstów; rozumie podstawowe metody ich krytycznej analizy”.

Kolejnym istotnym problemem dotyczącym kategorii wiedzy oraz odniesienia do kwalifikacji PRK jest brak określenia poziomu opanowania wiedzy, który absolwent ma osiągnąć, co można zauważyć na przykładzie następujących efektów - W04: „ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych”, W06: „ma uporządkowaną wiedzę o strukturze języka studiowanej specjalności”, W08: „ma uporządkowaną wiedzę z zakresu historii literatury i kultury obszaru językowego studiowanej specjalności”, W09: „ma uporządkowaną wiedzę o wybranych zagadnieniach literatury i kultury obszaru językowego studiowanej specjalności”, a także W11: „ma wiedzę o najistotniejszych kierunkach rozwoju i nowych osiągnięciach z zakresu wybranej specjalności i specjalizacji dyplomowej”.

Analogiczne problemy można odnotować dla efektów na studiach II stopnia. Zgodnie z charakterystyką P7S_WG PRK, student powinien znać i rozumieć „w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych (...)”. W efektach dla ocenianego kierunku występują istotne nieścisłości dotyczące poziomu wiedzy absolwenta. Wybrane efekty błędnie zakładają wyposażenie absolwenta w podstawową wiedzę z danego zakresu (np. efekt W10: „ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i uczestniczy w życiu kulturalnym”). W innych przypadkach poziom wiedzy pozostaje nieokreślony (np. efekt W03: „wiedzę ogólną, obejmującą terminologię z zakresu nauk filologicznych”).

Efekty uczenia się na studiach I stopnia nie zawsze odpowiadają charakterystykom PRK, do których zostały przyporządkowane. Dla przykładu, efekty W02: „ma zaawansowaną wiedzę w zakresie terminologii nauk filologicznych” oraz W05: „ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka oraz złożoności i historycznej zmienności znaczeń” zostały błędnie odniesione do charakterystyki P6S_WK dotyczącej:

- 1) wiedzy o fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji;
- 2) ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowaniach różnych rodzajów działalności zawodowej związanych z kierunkiem studiów;
- 3) podstawowych zasad tworzenia i rozwoju form przedsiębiorczości.

Błędne odniesienia do charakterystyk PRK można także odnotować w kategorii umiejętności. Dla przykładu, efekt U09: „potrafi wyszukiwać, analizować i używać prostych informacji, wykorzystując różne źródła” został odniesiony do charakterystyki P6S_UU, natomiast efekt U10: „umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności w zakresie wybranej specjalizacji dyplomowej” został błędnie odniesiony do charakterystyki P6S_UW.

Ponadto zastrzeżenia budzi przyporządkowanie niektórych efektów do kategorii w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dla przykładu, w obszarze kompetencji społecznych zostały uwzględnione efekty typowe dla kategorii umiejętności, np. K01: „potrafi pracować w grupie, przyjmując różne w niej role”, K02: „potrafi kierować małym zespołem, biorąc odpowiedzialność za efekty jego pracy” czy K03: „potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych

zadań”. Nie zostały one natomiast odniesione do odpowiadającej im pod względem treści charakterystyki P6S_UO.

Analogiczne problemy występują w wykazie efektów dla studiów II stopnia. W zakresie kompetencji zostały umieszczone efekty, odpowiadające charakterystykom ministerialnym związanym z kategorią umiejętności. Dotyczy to efektów K01: „rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i potrafi przekonać innych o tej konieczności”, który odpowiada charakterystyce P7S_UU oraz efektów K02: „potrafi kierować małym zespołem biorąc odpowiedzialność za efekty jego pracy”, K03: „potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań” i K10: „potrafi pracować w grupie przyjmując różne w niej role”, które nie zostały odniesione do odpowiadającej im charakterystyki P7S_UO. Rekomenduje się poprawne przyporządkowanie efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia do odpowiadających im charakterystyk ministerialnych.

Istotnym problemem jest powtarzalność efektów w wykazach dla studiów I i II stopnia, co skutkuje brakiem zauważalnego progresu między 6 i 7 poziomem kształcenia. Problem ten najdobitniej ilustrują efekty w kategorii kompetencji społecznych, często tożsame dla studiów I i II stopnia, np. K02, K03, K07. Zespół oceniający rekomenduje formułowanie efektów uczenia się w sposób uwidaczniający progres między I i II stopniem studiów.

Poza wskazanymi powyżej niedoskonałościami, dotyczącymi braku uwzględnienia relewantnych charakterystyk PRK dla profilu ogólnoakademickiego, problem stanowi niespecyficzność efektów, brak doprecyzowania dyscypliny naukowej, w zakresie której rozwijane są wiedza, umiejętności i kompetencje absolwentów, co zostało już odnotowane wyżej. Ogólnikowy charakter efektu jest wyraźnie widoczny w przypadku efektu W01 na studiach I stopnia, zgodnie z którym „absolwent ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych w systemie nauk oraz o ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej” oraz efektu W11, według którego „absolwent ma wiedzę o najistotniejszych kierunkach rozwoju i nowych osiągnięciach z zakresu wybranej specjalności i specjalizacji dyplomowej”. Generyczny charakter efektów dotyczy także wybranych efektów z kategorii umiejętności. Dla przykładu efekt U12 zakłada, iż „absolwent ma umiejętności badawcze (formułowanie i analiza problemów, dobór metod i narzędzi, opracowanie i prezentacja wyników) pozwalające na rozwiązywanie problemów w obrębie dyscypliny wybranej specjalizacji dyplomowej”. Podobna niespecyficzność charakteryzuje efekty na studiach II stopnia. Dla przykładu efekt W05 na studiach II stopnia, zakłada, iż „absolwent ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę obejmującą zakres dyscypliny naukowej odpowiadającą studiowanej specjalności i specjalizacji”, a efekt W08, iż „absolwent ma wiedzę o najważniejszych kierunkach rozwoju i nowych osiągnięciach z zakresu studiowanej specjalności i specjalizacji oraz pogłębioną i szczegółową wiedzę o badaniach związanych z wybranym tematem pracy magisterskiej”. Zespół oceniający rekomenduje sformułowanie katalogu efektów uczenia się specyficznych dla kształcenia, odzwierciedlających dyscypliny naukowe, do których został przyporządkowany kierunek.

Efekty uczenia się sformułowane dla poszczególnych zajęć ujętych w planie studiów, choć w większości specyficzne, niejednokrotnie powielają problemy i błędy charakterystyczne dla efektów kierunkowych. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć w pełni powielają lub nie zawsze prawidłowo uszczegóławiają efekty kierunkowe. Można to odnotować np. na przykładzie zajęć *gramatyka opisowa – składnia* (student „ma uporządkowaną wiedzę o strukturze języka studiowanej specjalności; ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych; ma świadomość i elementarną wiedzę na temat kompleksowej natury języka oraz złożoności

i historycznej zmienności znaczeń; posiada podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa”) oraz *gramatyka kontrastywna* (student „ma elementarną wiedzę w zakresie terminologii nauk filologicznych; ma uporządkowaną wiedzę o strukturze języka studiowanej specjalności; ma uporządkowaną wiedzę ogólną, obejmującą terminologię i metodologię z zakresu nauk filologicznych; posiada podstawową umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa”). Rekomenduje się sformułowanie efektów uczenia się specyficznych dla zajęć, uszczegóławiających w sposób prawidłowy efekty kierunkowe.

Efekty uczenia się określone na poziomie zajęć i grup zajęć na studiach I stopnia nie odnoszą się eksplicitnie do zaawansowanego poziomu wiedzy w zakresie właściwym dla danych zajęć i pomijają aspekty charakterystyk drugiego stopnia na poziomie 6 PRK, nieuwzględnione w efektach kierunkowych, zatem nie są w pełni zgodne z 6 poziomem PRK. Odniesienia do podstawowej wiedzy pojawiają się w zdecydowanej większości efektów zajęć, także w wyniku błędnego uszczegółowienia efektów kierunkowych. Dla przykładu, efekty zajęć *komunikacja językowa* zakładają, iż student „definiuje podstawowe pojęcia języka, komunikacji językowej i jej rodzajów: komunikacji publicznej, interpersonalnej, werbalnej, niewerbalnej itp.; definiuje kluczowe pojęcia i omawia podstawowe założenia gramatyki komunikacyjnej”. Podobny problem dotyczy zajęć *kultura obszaru językowego z elementami historii* (efekty przewidują, iż student „zna podstawowe pojęcia z zakresu religii, geografii i sztuki Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych; prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami właściwymi dla nauk filologicznych w tym kultury i problemów społecznych występujących na terenie Stanów Zjednoczonych i Wielkiej Brytanii”), *wstęp do językoznawstwa* (wybrany efekt zakłada, iż student „operuje podstawowymi pojęciami z zakresu językoznawstwa”), a także *wstęp do literaturoznawstwa*, którego efekty zakładają, iż student „zna podstawową terminologię z zakresu literaturoznawstwa terenów anglojęzycznych; posiada podstawową wiedzę na temat powiązań dziedzin nauki właściwych dla różnych dyscyplin naukowych; posługuje się podstawowymi teoriami literaturoznawczymi i pojęciami właściwymi dla teorii literatury”. Odniesienia do podstawowego poziomu wiedzy występują także w przypadku zajęć specjalizacyjnych, na przykład w ramach zajęć *wprowadzenie do translatoryki* („student zna podstawowe pojęcia z teorii translacji, wymienia kierunki i szkoły tłumaczeniowe”) czy *teoria tłumaczenia* („student posiada podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu tłumaczenia”).

Błędne odniesienie do poziomu wiedzy można także zauważyć w efektach na studiach II stopnia. Dla przykładu, efekty dla zajęć *wykład filologiczny* przewidują, iż student „operuje podstawowymi pojęciami z zakresu językoznawstwa; zna podstawową terminologię i posiada umiejętności rozróżniania i opisu reprezentatywnych szkół i teorii w językoznawstwie”. Podobnie, efekty dla zajęć *PNJA - translacja* zakładają, iż student „ma podstawowe umiejętności w zakresie tłumaczeń ustnych i pisemnych z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na język angielski”, a dla kursu *wprowadzenie do translatoryki*, iż student „zna podstawowe pojęcia z teorii translacji”.

Część efektów pomieszczonych w sylabusach dotyczy jednocześnie różnych kategorii, na przykład wiedzy i/lub umiejętności i kompetencji, co ma miejsce na przykład w przypadku zajęć *studium przypadku, pragmatyka języka angielskiego, tłumaczenie pisemne czy język angielski w negocjacjach*. Zespół oceniający rekomenduje formułowanie efektów uczenia się dla zajęć w sposób odpowiadający jednej z trzech kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne.

Istotne zastrzeżenia budzi fakt, iż w wybranych przypadkach efekty nie odpowiadają specjalności językowej, do której zostały przypisane. Dotyczy to m.in. zajęć *spotkania biznesowe* dla specjalności *filologia germańska*, której efekty dotyczą wiedzy i umiejętności związanych z językiem angielskim (student „posiada wiedzę w zakresie angielskiego języka biznesu, przyswaja zasady poprawnego posługiwania się językiem angielskim biznesowym, poprawnie buduje wypowiedzi w języku angielskim”), a także zajęć *PNJN translacja*, także dla tej specjalności (student „ma podstawowe umiejętności w zakresie tłumaczeń ustnych i pisemnych z języka angielskiego na język polski i z języka polskiego na język angielski”). Rekomenduje się opracowanie efektów uczenia się dla zajęć w sposób odpowiadający specjalności językowej, w ramach której efekty są realizowane.

Analogicznie do efektów kierunkowych, efekty przedmiotowe są często przypisane do nieodpowiadającej im kategorii. Na przykład w ramach zajęć *PNJ - pisanie akademickie* efekt „tworzy tekst naukowy ze szczególnym uwzględnieniem jego parametrów stylowych” przypisano do kategorii wiedzy, a w ramach zajęć *przyswajanie języka*, efekt „rozumie procesy rządzące przyswajaniem L1 i L2” został przypisany do kategorii kompetencji. Podobnie, błędne zaklasyfikowanie efektów można odnotować w przypadku zajęć *wstęp do literaturoznawstwa* (efekt K01: „rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego oraz potrafi określić priorytety służące realizacji zadań”) lub *wprowadzenie do pisania pracy dyplomowej* (efekty w kategorii kompetencji: K01: „posiada wysoką sprawność językową i komunikacyjną”, K03: „wymienia poglądy i potrafi skutecznie komunikować treści wykorzystywane do pisania rozprawy”). Rekomenduje się przypisanie efektów przedmiotowych do odpowiadającej im kategorii.

Ze względu na ogólnikowy charakter większości kierunkowych efektów uczenia się nie odpowiadają one wprost specyfice dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, a w szczególności specyfice językoznawstwa, jako dyscypliny wiodącej i nie są uwypuklają aktualnego stanu wiedzy i zakresu badań naukowych prowadzonych w jednostce w tych dyscyplinach. Rekomenduje się uwypuklenie w kierunkowych efektach uczenia się aktualnego stanu wiedzy w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii, które tworzą trzon koncepcji kształcenia na kierunku. Kierunkowe efekty uczenia się nie odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w dyscyplinach pedagogika, filozofia, informatyka na studiach I stopnia, a na studiach II stopnia do dyscypliny naukowej pedagogika.

W przypadku efektów dla poszczególnych grup zajęć efekty większości zajęć są zgodne z aktualnym stanem wiedzy oraz z zakresem badań prowadzonych na Uczelni w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii. Wyjątki stanowią zajęcia, dla których nie sformułowano specyficznych efektów uczenia się i które powielają efekty kierunkowe, np. *gramatyka opisowa – składnia*, *gramatyka kontrastywna*, rekomenduje się zatem sformułowanie odpowiednich efektów dla tych zajęć.

Efekty uwzględniają kompetencje badawcze i społeczne niezbędne w działalności naukowej. Efekty kierunkowe uwzględniają wiedzę z zakresu metodologii badań, umiejętności, jak np. umiejętność wyszukiwania i selekcjonowania informacji, krytycznej interpretacji i analizy tekstów czy kompetencji związanych z krytyczną oceną posiadanej wiedzy. Niemniej jednak, zakres efektów, wskazujących na kształtowanie umiejętności badawczych na studiach II stopnia jest węższy w porównaniu ze studiami I stopnia. Ponadto, efekty z zakresu umiejętności i kompetencji badawczych na obu stopniach studiów w przeważającej większości mają charakter generyczny, niepowiązany z dyscyplinami, do których

przyporządkowano kierunek. Zespół oceniający rekomenduje poszerzenie katalogu efektów obejmujących kompetencje badawcze oraz umiejętności badawcze na studiach II stopnia, a także wskazanie dyscyplin naukowych, w zakresie których ww. kompetencje są kształtowane.

Efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia uwzględniają komunikowanie się w języku obcym.

Kierunkowe efekty uczenia się bywają sformułowane w sposób łączący różnego rodzaju kategorie, np. umiejętności i kompetencje społeczne, w obrębie jednego efektu, co ilustruje efekt K05 na studiach I stopnia, zakładający, iż „absolwent posiada w stopniu dostatecznym kompetencje społeczne i osobowe takie jak: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętności określenia własnych zainteresowań, umiejętność samooceny, krytycznego myślenia, rozwiązywania problemów; świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego własnego regionu, Polski i krajów obszaru językowego”.

Ponadto wiele efektów obejmuje parę elementów czy aspektów, z których każdy wymaga osobnej weryfikacji, a połączone w jeden efekt stają się niemożliwe do jednoznacznego ich potwierdzenia. Można to odnotować na przykładzie efektów dla studiów II stopnia - U11: „absolwent umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje umiejętności wybierając świadomie różne metody badawcze. Potrafi dotrzeć do literatury przedmiotu, opracować ją i zaprezentować. Potrafi analizować prace innych autorów oraz dokonać syntezy stanu badań w zakresie studiowanej specjalności i specjalizacji magisterskiej” oraz U13: „absolwent potrafi porozumiewać się w języku polskim i w języku studiowanej specjalności ze specjalistami ze swojej dyscypliny w zakresie studiowanej specjalności oraz specjalizacji wykorzystując różne techniki komunikacyjne. Potrafi ponadto w wąskim zakresie popularyzować wiedzę z zakresu studiowanej specjalności i specjalizacji”.

Inną nieprawidłowością, powiązaną z problemem przedstawionym powyżej, jest nieprecyzyjne, zbyt szerokie sformułowanie części efektów uczenia się (na przykład w przypadku efektu U04 na studiach II stopnia) lub rozczłonkowanie analogicznych umiejętności i opisane ich w ramach różnych efektów (np. na studiach II stopnia efekty U03: „absolwent potrafi przeprowadzić pogłębioną analizę tekstu z zastosowaniem wybranych metod, uwzględniając przy tym kontekst społeczny i kulturowy” oraz ww. efekt U04: „absolwent potrafi odróżniać i opisywać różne rodzaje tekstów oraz formułować na ich temat opinie w języku polskim oraz w języku studiowanej specjalności na podstawie wiedzy naukowej. Ponadto potrafi wyrażać opinie na temat innych wytworów kultury na podstawie własnych doświadczeń”).

Podobnie do efektów kierunkowych, efekty przedmiotowe są niejednokrotnie sformułowane w sposób nadmiernie złożony, łącząc wiele często niewarunkujących się wiedzy, kompetencji i umiejętności, co utrudnia ich weryfikację. Dla przykładu, efekt przedmiotowy wykładu *kultura współczesna – British Sitcom* przewiduje, iż „student uzyskuje umiejętność czynnego udziału w społeczno-politycznym dyskursie skutecznego działania jako tłumacz i pośrednik między kulturami polską i kulturą krajów angielskiego obszaru językowego oraz osobami, mówiącymi językami polskim i angielskim; dysponuje czynną i bierną znajomością języka angielskiego z danego zakresu”, a efekty dla zajęć *literatura współczesna krajów obszaru językowego* zakładają, iż student: „W01 Zna życiorysy i dorobek najważniejszych współczesnych pisarzy; nazywa gatunki literackie w literaturze współczesnej; opisuje styl i język omawianych opowiadań, W02 Rozumienie: charakteryzuje główne postacie omawianego opowiadania; klasyfikuje postacie ze względu na ich cechy i światopogląd; parafrazuje najważniejsze fragmenty opowiadań, U02 Analiza: analizuje cytaty z opowiadania, dyskutuje na temat głównych

problemów i zagadnień opowiadań, porównuje powieść ze znanymi z liceum dziełami; wnioskuje na temat myśli zaprezentowanych w opowiadaniu”.

Można również odnotować efekty sformułowane w sposób niejasny lub językowo niepoprawny, jak np. w przypadku zajęć *wprowadzenie do translatoryki*, którego efekt zakłada, iż student „porównuje refleksje literatów i tłumaczy dotyczące ich doświadczeń z przekładem”, czy też w przypadku zajęć *PNJA – prezentacje w języku obcym*, który zakłada, iż student „stosuje narzędzia w postaci poszczególnych zwrotów, wyrażeń w celu porozumiewania się w języku obcym.” Podobne zastrzeżenia budzi efekt zajęć *PNJ – gramatyka praktyczna* w kategorii umiejętności, zgodnie z którym student „poprawnie wykonuje ćwiczenia gramatyczne z zakresu programu gramatyki”. Brak poprawności w formułowaniu efektów można także odnotować w przypadku zajęć *seminarium dyplomowe*, w których efekty dotyczące wiedzy określają proces, czynność podejmowaną przez studentów, a nie charakter zdobywanej wiedzy: „W01 Zapoznanie się z wymogami formalnymi pracy naukowej (dyplomowej/licencjackiej), W02 Poznanie stanu badań i metodologii w zakresie tematu pracy dyplomowej”. Zespół oceniający rekomenduje formułowanie efektów przedmiotowych w sposób jasny, zrozumiały, umożliwiający ich weryfikację.

Efekty uczenia się zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardzie kształcenia nauczycieli, które zostały określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 68 ust. 3 Ustawy. Poza tym, uwzględniają szereg specjalistycznych efektów dodatkowych, których obecność świadczy o dużej uwadze i zaangażowaniu zarówno Uczelni, jak i współpracującego otoczenia zewnętrznego w konstruowanie i doskonalenie programu studiów. Sposób formułowania tych efektów nie jest jednak wolny od wad, gdyż efekty, jako całość, nie tworzą spójnej koncepcji kształcenia nauczycieli języka obcego - problemem widocznym w wielu sylabusach jest częste pomijanie etapu edukacyjnego, do którego efekt się odnosi, pomimo że koncepcja kształcenia na studiach I stopnia zakłada wyposażenie studenta w kompetencje do nauczania w szkole podstawowej, a na studiach II stopnia – do szkoły ponadpodstawowej. W efektach uczenia się nie wskazano wyrażnie tego rozdziału. Przykłady obrazujące tę nieprawidłowość to większość efektów (poza nielicznymi różnicującymi etap edukacyjny, do którego się odnoszą) w ramach zajęć m.in.: *zawód nauczyciela, emisja głosu, praktyki zawodowe, metodyka nauczania języka obcego, dydaktyka cyfrowa w edukacji językowej (dydaktyka cyfrowa w przedszkolu i szkole podstawowej* – na studiach I stopnia). Rekomenduje się formułowanie efektów uczenia się w taki sposób, aby odnosiły się do etapu edukacyjnego adekwatnego do założenia w koncepcji kształcenia, czyli do szkoły podstawowej – na studiach I stopnia oraz do szkoły ponadpodstawowej – na studiach II stopnia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzony na poziomie studiów I i II stopnia kierunek filologia obca wpisuje się w strategię i misję Uczelni. Koncepcja kształcenia nie uwypukla ogólnoakademickiego charakteru kształcenia, ukierunkowania na rozwój umiejętności badawczych i kompetencji niezbędnych w działalności badawczej, właściwej dla dyscyplin typowych dla kształcenia filologicznego. W zakresie specjalizacji nauczycielskiej, koncepcja kształcenia nie różnicuje między zakresem kompetencji i/lub kwalifikacji,

które otrzymuje absolwent studiów I i II stopnia. W formułowaniu koncepcji studiów Uczelnia bierze pod uwagę oczekiwania lokalnego rynku pracy i konsultuje cele kształcenia ze studentami kierunku. Przyporządkowanie kierunku do dyscyplin językoznawstwo, literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii jest zasadne. Kierunek przyporządkowano również m.in. do dyscyplin pedagogika, filozofia, nauki prawne co nie jest zasadne, gdyż dyscypliny te nie stanowią podstawy kształcenia.

Efekty uczenia się dla studiów II stopnia nie uwzględniają charakterystyki P7S_UW dla profilu ogólnoakademickiego. Efekty uczenia się dla studiów I i II stopnia nie są w pełni dostosowane do określonego dla 6 i 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji stopnia zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Sposób formułowania efektów uczenia się dla obu stopni studiów nie zawsze odpowiada wymogom określonym w Polskiej Ramie Kwalifikacji. W pojedynczych przypadkach efekty nie odpowiadają nazwie zajęć, zdarzają się też sytuacje, w których efekty uczenia się nie odpowiadają specjalności językowej.

W odniesieniu do specjalizacji nauczycielskiej, sposób, w jaki zostały sformułowane efekty uczenia się nie uwzględnia właściwych etapów edukacyjnych, zgodnie z koncepcją kształcenia, różnych na studiach I i II stopnia i w tym kontekście efekty nie tworzą one spójnej, logicznej całości.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, które nie odpowiada koncepcji kształcenia;
- 2) koncepcji kształcenia w zakresie specjalizacji *nauczycielskiej z elementami neurodydaktyki* na studiach I i II stopnia, nieróżnicującej między zestawem kompetencji i/lub kwalifikacji, które otrzymuje absolwent studiów I i II stopnia;
- 3) niedostosowania efektów uczenia się dla studiów I i II stopnia do określonego dla 6 i 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji stopnia zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- 4) nieuwzględnienia charakterystyki P7S_UW, właściwej dla profilu ogólnoakademickiego, w katalogu efektów kierunkowych na studiach II stopnia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się:

1. przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych w sposób wytyczony koncepcją kształcenia;
2. wyraźne wskazanie w koncepcji kształcenia w zakresie specjalizacji nauczycielskiej i informacjach adresowanych do kandydatów na studia i studentów katalogu kwalifikacji i/lub kompetencji, które otrzymuje absolwent studiów I i II stopnia,
3. dostosowanie efektów uczenia się dla kierunku oraz zajęć i grup zajęć dla studiów I i II stopnia do określonego, odpowiednio dla 6 i 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji stopnia zaawansowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
4. uwzględnienie charakterystyki P7S_UW w katalogu efektów kierunkowych na studiach II stopnia;

5. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści kształcenia dla kierunku filologia obca są zgodne z efektami uczenia się dla kierunku, gdyż odzwierciedlają koncentrację na kształceniu językowym, kształceniu w zakresie języka, kultury i literatury obszaru językowego, na kształtowaniu kompetencji społecznych, komunikacyjnych i postaw przedsiębiorczych i kreatywnych, a także na kształceniu specjalistycznym w zakresie działalności tłumaczeniowo-biznesowej i nauczycielskiej. Treści programowe nie uwypuklają natomiast ukierunkowania na kształtowanie umiejętności i kompetencji badawczych, kluczowych dla profilu ogólnoakademickiego.

W odniesieniu do dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii, program studiów I stopnia obejmuje zajęcia propedeutyczne, np. *wstęp do językoznawstwa*, *wstęp do literaturoznawstwa*, podstawowe kursy językoznawcze, jak *gramatyka opisowa*, *gramatyka kontrastywna*, kursy stanowiące niezbędne tło warsztatu filologa np. w zakresie historii i kultury danego obszaru językowego, jak *historia literatury*, *kultura obszaru językowego z elementami historii*. Treści programowe ww. kursów zapewniają osiągnięcie efektów związanych z rozwijaniem wiedzy z zakresu danej dyscypliny, pojęć i paradygmatów badawczych, lecz nie przewidują kształtowania umiejętności badawczych. Program kształcenia nie obejmuje innych zajęć z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa czy nauk o kulturze i religii, umożliwiających studentom dalszy rozwój wiedzy dotyczącej interesującej ich tematyki, a przede wszystkim umożliwiających rozwijanie umiejętności badawczych. Podobny brak udziału treści powiązanych z rozwijaniem umiejętności i kompetencji badawczych można odnotować na studiach II stopnia. Dla dyscypliny językoznawstwo, zajęcia ukierunkowane na rozwój wiedzy i umiejętności w tej dyscyplinie, poza kursem *językoznawstwo korpusowe*, obejmują głównie kursy wykładowe (*wykłady filologiczne*). Treści powyższych kursów nie są ukierunkowane na kształtowanie umiejętności i kompetencji badawczych. Brak ukierunkowania na rozwój ww. umiejętności i kompetencji potwierdziła również analiza prac etapowych zajęć *wykład filologiczny 2: Media in the 21st century*. Należy również zauważyć, iż ze względu na brak rozbudowanych treści z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa czy nauk o kulturze i religii, a także tożsamesgo charakteru treści dla studiów I i II stopnia (o czym więcej poniżej), studia II stopnia nie pogłębiają wiedzy i umiejętności oraz kompetencji studentów w tych dyscyplinach w porównaniu ze studiami I stopnia. Należy również zauważyć, iż także treści zajęć z założenia ukierunkowanych na rozwój umiejętności i kompetencji badawczych, jak *seminarium dyplomowe*, zarówno dla studiów I, jak i II stopnia, nie wskazują na kształtowanie powyższych umiejętności ze względu na niespecyficzność treści zajęć, brak powiązania treści seminariów z dyscyplinami naukowymi, w ramach których realizowane są zajęcia.

Treści programowe na studiach I stopnia nie odnoszą się do dyscypliny naukowej filozofii, lecz stanowią niezbędne tło dla kompetencji literaturoznawczych i językoznawczych. Również w przypadku treści programowych z zakresu technologii informatycznych nie można mówić o powiązaniu z dyscyplinami nauki, lecz o przekazywaniu operacyjnej wiedzy i umiejętności, które nie wymagają teoretycznego rusztowania. Co istotne, treści programowe zajęć ogólnych i kierunkowych na studiach I i II stopnia nie

odnoszą się do dyscypliny naukowej pedagogiki i nie zapewniają kształtowania umiejętności badawczych w zakresie tej dyscypliny. Treści programowe nie zapewniają przygotowania do działalności badawczej również w ramach tych subsydiarnych dyscyplin.

Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinach, do których przyporządkowany został kierunek. Treści programowe w zakresie zajęć językoznawczych są kompleksowe i uwzględniają teorie i metodologie z różnych subdyscyplin tej nauki (jak choćby socjolingwistykę, pragmatykę). W odniesieniu do literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze i religii treści programowe są również kompleksowe i obejmują sferę zagadnień historyczno- i krytyczno-literackich oraz kulturowych.

Treści programowe są zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii. W wybranych przypadkach, jak np. w przypadku kursów *gramatyka kontrastywna*, *wstęp do językoznawstwa*, *wykłady filologiczne*, *językoznawstwo korpusowe*, *literatura współczesna krajów niemieckiego obszaru językowego*, treści odnoszą się wprost do zakresu działalności naukowej pracowników. Treści programowe z zakresu glottodydaktyki i pedagogiki występują przede wszystkim w treściach specjalizacyjnych dla specjalizacji *nauczycielskiej z elementami neurodydaktyki*.

W kontekście oceny poziomu specyficzności treści programowych powszechne jest umieszczanie w kartach zajęć prowadzonych na I i II stopniu studiów identycznych treści programowych. Tendencja ta została potwierdzona wynikami analizy treści kształcenia na specjalizacji *nauczycielskiej z elementami neurodydaktyki* (o czym szerzej poniżej) oraz *translatorsko-biznesowej*, m.in. dla zajęć *biznes plan*, *społeczna odpowiedzialność biznesu i zrównoważony rozwój (CSR i SD)*, *wykład biznesowy*, *wprowadzenie do translatoryki*, *narzędzia w pracy tłumacza i tłumaczenie ustne*. W pozostałych przypadkach modyfikacja dotyczy jedynie nazwy zajęć, podczas gdy treści pozostają identyczne. Można to zaobserwować np. na przykładzie zajęć *tłumaczenie tekstów i dokumentów specjalistycznych* w programie studiów I stopnia oraz *tłumaczenie dokumentów biznesowych* w programie II stopnia. Analogiczność treści występuje także w przypadku zajęć *wprowadzenie do pisania pracy dyplomowej*, *praca dyplomowa* i *seminarium dyplomowe/magisterskie*. Należy również dodać, iż chociaż efekty uczenia się dla wspomnianych zajęć zakładają wyposażenie studentów I i II stopnia w wiedzę odpowiednio podstawową oraz pogłębioną, efekty te są osiąganę poprzez realizację tożsamych treści programowych.

W przypadku zajęć *pisanie akademickie* na studiach II stopnia przewidziano jeden sylabus dla całego procesu kształcenia. Treści zajęciowe dla tego kursu nie odzwierciedlają progresji trudności i nie wskazują na systematyczny rozwój umiejętności językowych.

Treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się założonych dla zajęć, np. *gramatyka opisowa – składnia*, *gramatyka kontrastywna*, dla których sformułowano identyczne z kierunkowymi efekty uczenia się. W wielu przypadkach występują rozbieżności pomiędzy celami kształcenia, treściami programowymi oraz efektami uczenia się określonymi dla zajęć. Dla przykładu, zajęcia *pisanie* oraz *mówienie* (specjalność: *filologia germańska*) zakładają m.in. „wzbudzenie umiejętności translacji, uświadomienie studentom kontrastów gramatycznych i socjo-kulturowych języka polskiego i niemieckiego”. Podobnie, zajęcia *narzędzia w pracy tłumacza* przewidują m.in. „poznanie zasad prowadzenia rozmów telefonicznych, prowadzenie negocjacji biznesowych w języku angielskim, zdobycie podstawowej wiedzy na temat narzędzi internetowych i programów

komputerowych służących do wykonywania tłumaczeń o tematyce ogólnej i specjalistycznej z języka polskiego na język angielski oraz z języka angielskiego na polski”. W powyższych przypadkach treści programowe nie gwarantują realizacji celów kształcenia przedstawionych w kartach zajęć. Rozbieżności powyższe są wyraźnie widoczne w przypadku zajęć *tłumaczenie ustne* (specjalność: *filologia angielska* oraz *germańska*), którego treści programowe („Negocjacje w kwestii anglojęzycznych rozmów o pracę, umów o pracę, dzieło, zlecenie. Negocjacje w tematyce: bankowość. Negocjacje w tematyce: monit, spedycja, reklamacja”) nie są powiązane z celami kształcenia („wzbudzenie umiejętności translacji ustnej; -wzbudzenie umiejętności analizy i interpretacji tekstów użytkowych; -wzbudzenie umiejętności oddzielania informacji redundantnych od relewantnych; -wzbudzenie umiejętności wyciągania wniosków; -budowania glosariusza zwrotów, kolokacji i idiomów na podstawie słownictwa zawartego w wypowiedziach studentów”) ani z efektami uczenia się przewidzianymi dla zajęć („zna zaawansowane formy i zasady komunikacji ustnej, rozpoznaje typy tekstów, identyfikuje styl wypowiedzi, kreuje zaawansowane wypowiedzi ustne, potrafi wartościować i posiadać ogłęd krytyczny, modyfikuje styl wypowiedzi w zależności od trudności tematyki negocjacji, na podstawie przekazanej informacji identyfikuje problemy, potrafi uczestniczyć w negocjacjach w oparciu o przygotowane materiały, Zna zasady etykiety biznesu”). Podobny brak korelacji można odnotować w przypadku zajęć *język japoński – tłumaczenia*, których cele zakładają „opanowanie podstaw języka japońskiego w zakresie mówienia, pisanie, czytania, rozumienia ze słuchu na poziomie B2/C1”, efekty obejmują umiejętności porozumiewania się „w języku japońskim na poziomie B2/C1 wg europejskiego systemu kształcenia opisu językowego (CEFR)”, natomiast treści obejmują wykaz tematów „historia pisma, religia, małżeństwa, hobby japończyków, system edukacji”, tym samym nie wskazując na treści/efekty związane z tłumaczeniem.

Treści programowe dla zajęć służących przygotowaniu zawodowemu nauczycieli są zgodne z treściami wynikającymi ze standardu. Dodatkowo obejmują również treści wychodzące poza standard, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia nauczycieli.

W treściach kształcenia znajduje swoje odzwierciedlenie opisywany wcześniej problem dot. formułowania efektów uczenia się w sylabusach zajęć. Treści tam zamieszczone określone zostały bez wskazania etapu edukacyjnego, do którego się odnoszą - szkoły podstawowej albo ponadpodstawowej. Brakuje w nich usystematyzowania i jednoznacznego, logicznego rozdzielenia pomiędzy poziomami studiów oraz etapami edukacyjnymi, do których przygotowujący jest przyszły nauczyciel. W konsekwencji, treści kształcenia nie tworzą jednej spójnej całości, gdyż bardzo często się powtarzają. Dotyczy to na przykład poniżej wymienionych zajęć, dla których katalog treści kształcenia zarówno dla studiów I, jak i II stopnia, ma takie samo brzmienie, tj. zajęć *emisji głosu, nurty edukacji alternatywnej, zawód nauczyciela, praca z uczniem ze specyficznymi potrzebami edukacyjnymi, praktyki zawodowe*. W sylabusach pozostałych zajęć również treści są powielone w dużym stopniu. W końcu, nie bez znaczenia pozostaje fakt, że literatura i netografia są na studiach II stopnia w dużej mierze niewłaściwe – stanowią powtórzenie literatury ze studiów I stopnia, dotyczącej nauczania dzieci, pomimo że z założenia studia II stopnia kształtują kompetencje do pracy w szkole ponadpodstawowej, a nie do pracy z dziećmi. Rekomenduje się dostosowanie treści kształcenia oraz pozycji literatury do zajęć z dydaktyki szczegółowej do specyfiki obu języków będących specjalnościami studiów.

Nakład pracy został oszacowany na łączną liczbę 180 pkt. ECTS dla studiów I stopnia oraz 120 pkt. ECTS dla studiów II stopnia. Wartości te umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba

godzin zajęć przeznaczona na realizację poszczególnych zajęć w większości przypadków pozwala na wprowadzenie wszystkich zaplanowanych treści programowych.

Czas trwania studiów został prawidłowo określony w przypadku studiów I i II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych). W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych studenci mają uzyskać 175 pkt. ECTS na studiach I stopnia oraz 118 pkt. ECTS na studiach II stopnia, zatem warunek, by co najmniej połowa programu studiów była realizowana w tej postaci jest teoretycznie spełniony. Należy jednak zauważyć, iż są to wskaźniki nierealne, gdyż oznaczają, że na pracę własną studenta w całym cyklu kształcenia na studiach I stopnia przeznacza się 5 ECTS, a więc 125-150 godzin pracy, a na studiach II stopnia 2 ECTS czyli 50 godzin pracy, co nie znajduje potwierdzenia w sposobie oszacowania nakładu pracy dla poszczególnych zajęć. Rekomenduje się zatem ustalenie proporcji między zajęciami wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów i nakładem pracy własnej studenta w sposób realistyczny, zgodny z rzeczywistymi proporcjami i uwzględniającymi formalne wymagania Ustawy.

Rozplanowanie poszczególnych grup i zajęć w procesie kształcenia ma charakter sekwencyjny. Sposób rozplanowania zajęć sprzyja realizacji treści kształcenia i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku.

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, ćwiczeń, warsztatów oraz projektów. Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie wzbudzają większych zastrzeżeń. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie studenta. Prawidłowość ta dotyczy zarówno zajęć stricte filologicznych, jak i oferowanych w ramach specjalizacji zawodowych, w tym specjalizacji przygotowującej do zawodu nauczyciela przedmiotu. Należy tutaj wskazać na niewłaściwe założenie, według którego zajęcia w formie wykładu służą osiągnięciu efektów uczenia z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. Dla przykładu, na zajęciach wykładowych *wprowadzenie do translatoryki*, gdzie wśród efektów uwzględniono umiejętności („porównuje refleksje literatów i tłumaczy dotyczące ich doświadczeń z przekładem”) oraz kompetencje („uznaje interdyscyplinarny zakres badań przekładoznawczych, jest zdolny do przedstawienia własnego poglądu na temat kompetencji tłumacza i stosunku terminu „teoria przekładu””). Rekomenduje się modyfikację sposobu przyporządkowania formy zajęć do zakładanych efektów uczenia się.

Wymóg, zgodnie z którym program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, jest spełniony. Zajęcia do wyboru według programu obejmują 74% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów I stopnia oraz 75% punktów ECTS na studiach II stopnia. W grupie zajęć do wyboru na studiach I stopnia wyszczególniono zajęcia *język obcy*, *historia filozofii/podstawy filozofii*, wybrane zajęcia z kierunku filologia polska lub dziennikarstwo, zajęcia *praca dyplomowa* i *seminarium dyplomowe* oraz grupę zajęć specjalizacyjnych. Na studiach II stopnia w grupie zajęć do wyboru wyszczególniono zajęcia *język obcy*, *wykład filologiczny 1 i 2*, zajęcia *praca dyplomowa* i *seminarium dyplomowe* oraz grupę zajęć specjalizacyjnych. W przypadku zarówno *pracy dyplomowej*, *seminarium dyplomowego*, jak również grupy zajęć specjalizacyjnych, jest to jednak wybór pozorny. W przypadku *pracy dyplomowej* i *seminarium dyplomowego* o uruchomieniu danego kursu decyduje liczba chętnych. Uczelnia jednak nie zapewnia studentom pełnego wyboru zajęć, bo

realizowany zostaje tylko kurs w zakresie tej tematyki, na który zgłosiła się większa liczba zainteresowanych. Podobne zastrzeżenia należy sformułować wobec włączenia grupy zajęć specjalizacyjnych na studiach II stopnia do puli zajęć do wyboru. Zgodnie z zasadami rekrutacji, kandydaci określają wybór preferowanej specjalizacji już na etapie rekrutacji. Biorąc powyższe pod uwagę, można stwierdzić, iż chociaż z formalnego punktu widzenia wybór *seminarium dyplomowego*, *pracy dyplomowej* i specjalizacji jest dostępny, Uczelnia nie oferuje realnej możliwości indywidualizacji programu kształcenia. Zespół oceniający rekomenduje zapewnienie studentom realnej możliwości elastycznego kształtowania swojej ścieżki kształcenia i wyboru zajęć.

Program studiów obejmuje zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymiarze 43 punktów ECTS na studiach I stopnia. W grupie ww. zajęć wyszczególniono *wstęp do językoznawstwa, komunikację językową, przyswajanie języka, gramatykę opisową 1 i 2, gramatykę kontrastywną*, zajęcia do wyboru z kierunków filologia polska dziennikarstwo (dyscyplina językoznawstwo); *wstęp do literaturoznawstwa, historię literatury 1 i 2* (dyscyplina literaturoznawstwo); *kulturę obszaru językowego z elementami historii* (dyscyplina nauki o kulturze i religii).

Program studiów II stopnia obejmuje zajęcia powiązane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w wymiarze 16 punktów ECTS. Wśród tych zajęć wyszczególniono: *językoznawstwo korpusowe, wykład filologiczny* (dyscyplina językoznawstwo); *literatura współczesna krajów obszaru językowego* (dyscyplina literaturoznawstwo); *kultura współczesna krajów obszaru językowego, wykład filologiczny* (dyscyplina nauki o kulturze i religii).

Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki, należy stwierdzić, iż wymóg zgodnie z którym wymiar ww. zajęć powinien obejmować nie mniej niż 50% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, nie jest spełniony.

Treści kształcenia pozwalają studentom na osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się oraz uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia. Program studiów przewiduje zajęcia z zakresu drugiego języka obcego. Ich wymiar umożliwia osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się oraz uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia. Wyjątek stanowią w tym przypadku zajęcia *język obcy – język hiszpański*, na studiach I stopnia. Kierunkowy efekt uczenia się dotyczący osiągnięcia biegłości językowej w zakresie drugiego języka obcego na poziomie B2 na studiach I stopnia w przypadku tego kursu jest niemożliwy do osiągnięcia przez studentów kierunku, gdyż zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego nakład pracy wymagany do przejścia od poziomu 0 (karta zajęć *język obcy* potwierdza, iż treści programowe obejmują naukę języka od poziomu 0.) do poziomu B2 to minimum 500 godz., podczas gdy program studiów przewiduje tu 200 godz. ćwiczeń. Jest to o 300 godz. mniej niż czas prognozowany we wspomnianych wytycznych ESOKJ. Oznacza to, że przewidziany programem nakład pracy studenta, oszacowany na 8 pkt. ETCS, nie pozwala na osiągnięcie wymaganego poziomu kompetencji w zakresie drugiego języka obcego.

Program studiów nie wykazuje liczby punktów, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych. Niemniej jednak, program studiów I stopnia przewiduje takie zajęcia: *świadomość wartości* – 1 ECTS, *kreatywny rozwój podmiotu* – 1 ECTS, *projekt własnego przedsięwzięcia* – 3 ECTS.

Na studiach II stopnia zajęcia z dziedziny nauk społecznych są przewidziane w programie w ramach zajęć specjalizacyjnych obu specjalizacji. Wymóg uzyskania przez studenta na studiach z dziedziny nauk humanistycznych co najmniej 5 pkt. ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych został więc spełniony.

Wymiar zajęć prowadzonych z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych nie przekracza 50% łącznej liczby punktów ECTS i jest zgodny z wymogami w tym zakresie. W roku akademickim 2020/2021 wszystkie zajęcia na kierunku prowadzone są w tej formie, co wynika z sytuacji epidemicznej.

Harmonogram realizacji programu w zakresie specjalizacji *nauczycielskiej* jest co do zasady prawidłowy. Godziny zajęć zintegrowanych z realizacją praktyk zawodowych zostały wprowadzić przez Uczelnię wskazane, ale nie są w sposób jasny wyodrębnione. Z uwagi na fakt, że standard kształcenia nauczycieli przewiduje, iż w grupie zajęć B, obejmującej przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne, 2/3 godzin jest realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń, a 1/3 w formie godzin zajęć zintegrowanych z realizacją praktyk zawodowych, rekomenduje się uwidocznienie tego powiązania zarówno w programie praktyk, jak i zajęć z nimi powiązanych, zarówno na studiach I, jak i II stopnia.

W zakresie kształcenia nauczycieli właściwie dobrano formy zajęć ich przewidziano ich organizację, w tym liczbę semestrów, liczbę godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS. Liczba godzin zajęć oraz punktów ECTS w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są dużo wyższe niż minimalne wymagania standardu kształcenia nauczycieli dla studiów I i II stopnia łącznie w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela w szkole podstawowej i ponadpodstawowej. To 585 godzin i 36 ECTS na studiach I stopnia oraz 695 godzin i 39 ECTS na studiach II stopnia. Formy zaplanowanych zajęć są urozmaicone i sprzyjają nabywaniu umiejętności praktycznych i kompetencji przez studentów - przewidziano, oprócz wykładów, konwersatoriów i ćwiczeń, także zajęcia warsztatowe i projektowe, zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Sekwencja zajęć jest prawidłowa i umożliwia nabywanie kompetencji nauczyciela w sposób wskazany w standardzie.

Stosowane na kierunku metody dydaktyczne są różnorodne i specyficzne. Na obu poziomach studiów przyjętym formom zajęć odpowiadają stosowane metody kształcenia. Wykłady zwykle wzbogacane są prezentacją multimedialną i łączone z dyskusją dydaktyczną. Podczas ćwiczeń, seminariów i warsztatów dominuje dyskusja, analiza przypadku, analiza i interpretacja tekstów. Stosowane są także techniki dramowe oraz odgrywanie ról.

Metody kształcenia pozwalają na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

W doborze metod kształcenia nie w pełni są zostały uwzględnione najnowsze osiągnięcia dydaktyki, zaawansowane narzędzia czy techniki informacyjno-komunikacyjne. W przypadku zajęć z zakresu tłumaczenia, na przykład, treści programowe nie wskazują na konkretne przykłady stosowanych narzędzi, programów komputerowych czy kabin do tłumaczenia. Treści programowe odwołują się jedynie nieprecyzyjnie do stosowania „narzędzi internetowych”, które de facto obejmują słowniki online. Rekomenduje się zatem poszerzenie katalogu metod kształcenia oraz narzędzi dydaktycznych.

Metody i techniki kształcenia na odległość są oparte na odpowiednio opracowanych materiałach w formie elektronicznej, obejmujących m.in. ćwiczenia interaktywne. Jak wspomniano wyżej, w roku akad. 2020/2021 w związku z sytuacją epidemiologiczną kształcenie odbywa się w pełni w oparciu o metody. Podczas zajęć zdalnych metody dydaktyczne zostały w odpowiedni sposób dostosowane do kształcenia na odległość, z wykorzystaniem potencjału wykorzystywanych platform kształcenia zdalnego.

Metody dydaktyczne stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. Studenci przygotowują referaty, prace pisemne, uczestniczą także w realizacji projektów, wykonują ćwiczenia praktyczne. Mimo tych korzystnych korelacji, zdarza się, że zakładane w sylabusach metody dydaktyczne nie znajdują zastosowania w czasie zajęć ćwiczeniowych, co wykazały przeprowadzone hospitacje. Zespół oceniający rekomenduje częstsze wykorzystywanie metod aktywizujących studentów w ramach zajęć.

Przyjęte na kierunku formy zajęć, jak i wykorzystywane przez wykładowców metody dydaktyczne nie w pełni umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w pracach badawczych w zakresie dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Jak zaznaczono wyżej, chociaż umiejętności badawcze są rozwijane w ramach kursów ćwiczeniowych i seminarium dyplomowego, w wielu przypadkach przygotowanie do działalności badawczej jest realizowane przy zastosowaniu metod obejmujących np. wykład informacyjny, co nie jest formą adekwatną do rozwijania umiejętności badawczych.

Metody dydaktyczne pozwalają studentom na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia.

Stosowane metody dydaktyczne pozwalają na dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do potrzeb studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Umożliwiają one korzystanie ze zindywidualizowanych pod względem stopnia trudności i formy materiałów dydaktycznych, ale też np. dostosowanie tempa i czasu przeznaczonego na wykonanie poszczególnych ćwiczeń do możliwości poszczególnych studentów i umożliwiają włączanie ich do normalnego procesu kształcenia, przy jednoczesnej indywidualizacji ścieżki dydaktycznej.

W programie studiów uwzględniono praktyki zawodowe i opisano je odrębnie dla specjalizacji *nauczycielskiej*, *translatorsko-biznesowej* (w przypadku *filologii angielskiej* i *filologii germańskiej*) oraz *kulturowo-biznesowej* (w przypadku *filologii angielskiej z językiem japońskim*).

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć, głównie z zakresu specjalizacji zawodowych, lecz nie zawsze poprawnie sformułowane. Dla przykładu, w obszarze kompetencji społecznych zostały uwzględnione efekty typowe dla kategorii umiejętności, np. K02: „wyszukuje informacje, które mogą pomóc w opracowywaniu nowych projektów (...)”, K03: „pomaga w zorganizowaniu spotkania, imprezy okolicznościowej (...)” czy K05: „pomaga w realizacji obowiązków innym pracownikom (...)”. Rekomenduje się przeformułowanie efektów w taki sposób, aby kompetencje społeczne określały gotowość do określonych postaw. Również treści kształcenia umieszczone w sylabusach praktyk są często nieprecyzyjnie określone lub mało zróżnicowane. Ich brzmienie bywa identyczne na obu poziomach studiów i często

nie wynika z przyjętych efektów uczenia się, lecz jest ich powtórzeniem. Rekomenduje się formułowanie treści programowych w sposób nietożsamy z efektami uczenia się.

Wymiar praktyk – 150 godzin oraz 5 ECTS jest właściwy dla zaplanowanych w programie studiów specjalizacji zawodowych oraz przyjętych dla praktyk efektów uczenia się, a ich umiejscowienie w planie studiów umożliwia skorelowanie nabywania kompetencji praktycznych w celu zastosowania ich w realnym środowisku zawodowym w miejscu praktyk. Dobór miejsc praktyk umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Określono metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk - Uczelnia stosuje typowe narzędzie – dziennik praktyk, w którym przewidziano miejsce na sprawozdanie z odbycia praktyk wg programu, samoocenę i opinię nt. praktykanta wystawioną przez opiekuna praktyki w zakładzie pracy. W dzienniku zamieszczono również katalog efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk w programie. Każdy z efektów oceniany jest wg skali numerycznej (2-5), przez opiekuna zakładowego. W odniesieniu do praktyk realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są takie same narzędzia i na poziomie postulatywnym są one prawidłowe.

Uczelniany opiekun praktyk posiada wystarczające kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje, aby zapewniać właściwą organizację, przebieg i zaliczenie praktyk.

W odniesieniu do praktyk realizowanych w okresie pandemii z wykorzystaniem narzędzi pracy zdalnej, w dokumentach Uczelni nie określono specyficznych wymogów dotyczących doboru miejsc odbywania praktyk ani mechanizmów weryfikacyjnych, sprawdzających czy stosowane narzędzia realizacji w formule „na odległość” są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Rekomenduje się określenie wymogów dot. miejsc odbywania praktyk z wykorzystaniem metod i technik nauczania na odległość, a także wprowadzenie mechanizmów weryfikacji, czy stosowane narzędzia są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a także czy umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Na kierunku obowiązują dwa rodzaje dokumentów regulujących organizację praktyk - regulamin praktyk oraz program praktyk (niezależnie od sylabusów tych zajęć). Określają one procedury odbywania praktyk, uwzględniając poziom studiów oraz prowadzone specjalności/ specjalizacje. Odnoszą się do takich aspektów jak m.in. celów praktyk, zdań i obowiązków studenta/ instytucji przyjmującej, zasad organizacji praktyk oraz warunków zaliczenia. Dokumenty te, choć uszczegóławiają procedurę, w tym dość szeroko omawiają zakres formalny, także obowiązki zakładu pracy oraz studenta odbywającego praktykę, nie określają warunków i trybu przeprowadzania hospitacji praktyk, a także zakresu i form współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, w tym sposobów komunikowania się. Rekomenduje się uzupełnienie regulacji o te aspekty.

W regulaminie praktyk Uczelnia przyjęła błędne założenie o możliwości zwolnienia studenta z obowiązku odbycia praktyki zawodowej na podstawie wykonywanej pracy zawodowej. Działanie to stanowi naruszenie dyspozycji norm ustawy, które stanowią jednoznacznie, iż odmienne sposoby osiągania i weryfikacji efektów uczenia się, niż typowe, a zatem oparte na udziale studenta w zajęciach ujętych w programie i planach studiów, zorganizowanych przez Uczelnię oraz na weryfikacji jego wysiłku przez osobę prowadzącą zajęcia, w trakcie tych zajęć oraz po ich zakończeniu, mogą być

stosowane przez Uczelnię tylko na podstawie przepisów szczególnych. W przypadku praktyk zawodowych, takich szczególnych przepisów brak, pomijając przepisy dotyczące kierunków studiów objętych standardami kształcenia oraz sytuacji nadzwyczajnych.

Uczelnia zapewnia miejsca odbywania praktyk dla studentów - na stałe w zakresie praktyk z kierunkiem współpracuje siedem instytucji/ firm. W przypadku samodzielnego wskazania miejsca praktyki przez studenta, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe.

Uczelnia przewidziała, w ramach działań jakościowych, ocenianie efektywności praktyk (w formie sprawozdań przygotowywanych przez uczelnianego opiekuna przedstawianych Dziekanowi), jednak w tej ocenie nie uwzględniła udziału studentów i pracodawców. Prowadzone przeglądy uwzględniają ocenę takich elementów, jak: program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia Uczelni, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągnięte na praktykach. W sprawozdaniach i ocenie nie uwzględniono jednak ewaluacji doboru zakładowych opiekunów praktyk. Rekomenduje się uwzględnienie udziału studentów i pracodawców w ocenie efektywności i organizacji praktyk, a także rozszerzenie oceny efektywności praktyk o ewaluację doboru zakładowych opiekunów praktyk.

Wyniki prowadzonej oceny praktyk są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Program praktyk zawodowych w ramach przygotowania do pełnienia roli nauczyciela języka obcego uwzględnia komplet efektów uczenia się dotyczących praktyk zawartych w standardzie kształcenia nauczycieli, nie został jednak przygotowany w sposób przejrzysty. Sylabusy obowiązujące na studiach I i II stopnia praktycznie się od siebie nie różnią - nie uwzględniają zróżnicowania efektów uczenia się, a także treści kształcenia pomiędzy studiami I i II stopnia ze względu na etapy edukacyjne, których przygotowanie nauczyciela dotyczy choćby odniesienia do typów szkół, w których praktyka się odbywa. W efekcie, dochodzi do sytuacji, w których na studiach I stopnia, dających kompetencje do nauczania w szkole podstawowej, praktyki odbywają się w szkole ponadpodstawowej. Rekomenduje się skorelowanie programu praktyk zawodowych nauczycielskich, w tym w szczególności efektów uczenia się, z etapem edukacyjnym.

Liczba godzin praktyk oraz liczba przypisanych do nich punktów ECTS, w ramach zajęć wskazanych przez Uczelnię jako zajęcia odpowiadające standardowi kształcenia nauczycieli, obejmuje praktykę zawodową w wymiarze 150 godzin (oraz 5 ECTS) na studiach I stopnia, a także kolejnych 150 godzin (oraz 5 ECTS) na studiach II stopnia, co spełnia z naddatkiem wymogi standardu. Realizacja praktyki podzielona jest właściwie, zgodnie ze standardem, na dwa etapy: praktykę powiązaną z kształceniem psychologiczno-pedagogicznym (30 godzin) oraz powiązaną z dydaktyką przedmiotową (120 godzin). Realizacja praktyki przewidziana jest w semestrach 4-6 na studiach I stopnia oraz 2-4 na studiach II stopnia z zachowaniem zasady, że student otrzymuje zaliczenie praktyki zawodowej w całości w ostatnim semestrze studiów wynikającym z programu.

Nadzór nad realizacją praktyk zaplanowano właściwie, zarówno z perspektywy osób za nie odpowiedzialnych, jak i zakresu ich ról. Nad realizacją praktyk ze strony Uczelni czuwa wyznaczony opiekun – jego rolą jest m.in. weryfikacja i zatwierdzanie miejsc praktyk indywidualnie wybranych przez studentów, sprawowanie nadzoru nad realizacją praktyk, zaliczanie praktyk. Z kolei, ze strony instytucji przyjmującej, nadzór prowadzi doświadczony nauczyciel – Uczelnia określiła formalne

wymogi dot. takiej osoby w dokumencie pn. „Program zawodowych praktyk studenckich na kierunku filologia obca”. Są to wymogi wystarczające.

Wymogi dot. kompetencji i doświadczenia oraz kwalifikacji uczelnianego opiekuna praktyk nauczycielskich nie zostały przez Uczelnię formalnie określone, ale przyjęte rozwiązania zapewniają właściwą realizację praktyk.

Dobór miejsc odbywania praktyk nauczycielskich oraz środowisko, w którym mają miejsce, są prawidłowe.

Organizacja procesu kształcenia na kierunku, tj. rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest zgodna z higieną pracy, zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się, pozwala studentom na równomierne rozłożenie wysiłku w czasie.

Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z koncepcją kształcenia na kierunku filologia obca oraz z efektami uczenia się zdefiniowanymi dla kierunku. Treści programowe na ocenianym kierunku odpowiadają dyscyplinom naukowym językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii. Ujęta w ramach kształcenia kierunkowego wiedza z zakresu pozostałych dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek ma charakter operacyjny. Treści programowe odpowiadają prowadzonym w Uczelni badaniom naukowym w dyscyplinach językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii. Treści programowe uwzględniają treści ukierunkowane na kształtowanie umiejętności i kompetencji badawczych w zakresie dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, ale w ograniczonym zakresie. Treści programowe w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa, a więc te dotyczące dyscyplin konstytutywnych dla kształcenia filologicznego, charakteryzują się aktualnością, są kompleksowe i, z wyjątkiem wybranych przypadków, specyficzne dla zajęć wchodzących w skład programu studiów. Treści programowe nie zapewniają jednak osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, które określono w sylabusach tych zajęć, również z uwagi na ich częściową powtarzalność.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i studentów, wraz z oszacowaniem nakładu pracy w punktach ECTS dla programu studiów I i II stopnia, pozwala na osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się, z wyjątkiem zajęć z dodatkowego języka obcego w zakresie języka hiszpańskiego na studiach I stopnia.

Program studiów nie uwzględnia zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymiarze nie mniejszym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie.

Sekwencja zajęć na kierunku jest właściwa. Metody kształcenia wskazane w sylabusach są, z wyjątkami, różnorodne i właściwe dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych do realizacji efektów uczenia się. Metody dydaktyczne nie w pełni umożliwiają natomiast przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności. Nie zawsze poprawnie dobrane są formy zajęć do założonych dla poszczególnych przedmiotów efektów uczenia się. Powszechnie w formach wykładowych realizowane są efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych. Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Czas trwania studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela oraz liczba ECTS w programie studiów, jak i nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć, odpowiadają wymaganiom standardu. Właściwie dobrano formy zajęć i przewidziano ich organizację.

Efekty uczenia się zakładane dla tych praktyk oraz treści kształcenia są nie w pełni niespecyficzne i nie zawsze właściwie sformułowane. Wymiar praktyk jest adekwatny do przyjętych efektów uczenia się, a ich umiejscowienie w planie studiów jest właściwe. Metody weryfikacji i oceny efektów osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk są zaprojektowane poprawnie, jednakże nieprawidłowo dopuszcza się zaliczanie praktyk na podstawie pracy zawodowej studenta. Uczelnia zapewnia wystarczającą liczbę miejsc praktyk dla studentów kierunku w odniesieniu do ogólnej liczby studentów, dla których w programie przewidziano praktykę w zbliżonym czasie. Działania jakościowe podejmowane przez Uczelnię dotyczące realizacji praktyk są prowadzone, jednakże nie uwzględniają udziału studentów i pracodawców w tej ocenie.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) braku zapewnienia treści programowych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się, w tym z uwzględnieniem progresu między studiami I i II stopnia;
- 2) nieuwzględnienia w programie studiów zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymiarze nie mniejszym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie;
- 3) liczby godzin zajęć oraz liczby punktów ECTS przypisanych zajęciom z dodatkowego języka obcego w zakresie języka hiszpańskiego na studiach I stopnia;
- 4) zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się:

1. zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów;
2. uwzględnienie w programie studiów zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymiarze nie mniejszym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie;
3. zwiększenie liczby godzin zajęć i punktów ECTS przypisanych zajęciom z dodatkowego języka obcego w zakresie języka hiszpańskiego, aby zapewnić studentom możliwość osiągnięcia w tym obszarze kształcenia poziomu B2 ESOKJ kompetencji językowej na studiach I stopnia;
4. nieumożliwianie zaliczania praktyk na podstawie wykonywanej pracy zawodowej;
5. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Standard jakości kształcenia 3.1

Wymogi rekrutacyjne na wszystkie kierunki studiów określają uchwały Senatu Uczelni. Rekrutacja na kierunek filologia obca na studia I stopnia ma charakter otwarty. Warunkiem przyjęcia na studia I stopnia jest złożenie odpowiednich dokumentów (m.in. kopii świadectwa dojrzałości, orzeczenia lekarskiego, fotografii, dowodów wpłat). W przypadku studiów II stopnia warunkiem przyjęcia na studia jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów I stopnia oraz znajomość języka wybranej specjalności na poziomie C1, poświadczonej dyplomem ukończenia studiów na kierunku filologia obca w ramach wybranej specjalności lub certyfikatem językowym. Uczelnia również przewiduje możliwość rekrutacji na studia dla kandydatów nieposiadających ww. dokumentów. W przypadku, gdy kandydat nie posiada certyfikatu, weryfikacja stopnia znajomości języka specjalności odbywa się na drodze rozmowy kwalifikacyjnej lub oceny podania w języku specjalności skierowanego przez kandydata do Dziekana. Kandydatów legitymujących się dyplomem ukończenia studiów niefilologicznych obowiązuje wymóg zaliczenia wybranych zajęć uzupełniających ich wiedzę filologiczną oraz językową (m.in. zajęcia *PNJ, wstęp do językoznawstwa, przyswajanie języka, kultura oraz historia literatury obszaru językowego*).

Regulamin precyzuje również, iż w przypadku kandydatów będących cudzoziemcami, rekrutacja odbywa się w oparciu o wymogi określone w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz przepisach wykonawczych, Ustawie o cudzoziemcach oraz w Regulaminie studiów. Od kandydatów wymaga się potwierdzenia znajomości języka polskiego na poziomie B2 w formie certyfikatu lub na podstawie egzaminu języka polskiego organizowanego przez Uczelnię.

Zasady rekrutacji na studia I i II stopnia są przejrzyste. Pomimo otwartego charakteru rekrutacji na studia I stopnia jest możliwy dobór kandydatów, posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Obowiązujące zasady rekrutacji na studia II stopnia są w założeniach selektywne. Należy jednak zaznaczyć, iż selektywność dotyczy wyłącznie kompetencji językowych kandydatów, nie obejmuje natomiast przygotowania kandydatów w zakresie kompetencji filologicznych. Jednocześnie Uczelnia zapewnia kandydatom nieujęte w programie kształcenia wsparcie w zakresie efektów obejmujących wiedzę i umiejętności filologiczne. Rekomenduje się wprowadzenie formalnych wymogów i zasad rekrutacyjnych dotyczących ww.

kompetencji w celu zapewnienia możliwości osiągnięcia przez kandydatów pogłębionych kompetencji w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa w ramach realizacji programu kształcenia na studiach II stopnia.

Zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku na każdym poziomie kształcenia. W zasadach rekrutacji wymienia się również osoby z niepełnosprawnościami, które, zgodnie z zapisem regulaminu, obowiązują te same wymogi.

Wymogi rekrutacyjne nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wsparciu Uczelni w zapewnieniu dostępu do tego sprzętu. Zespół oceniający rekomenduje uwzględnienie informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych i wymaganiach sprzętowych oraz informacji o możliwym dostępie do sprzętu koniecznego w realizacji kształcenia na odległość w wymogach rekrutacyjnych.

Regulamin określa również warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, w wyniku przeniesienia z innej uczelni. Uznawanie efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej oraz poza systemem studiów przebiega zgodnie z zasadami i procedurami opisanymi w Regulaminie studiów. Decyzję w tej sprawie podejmuje dziekan wydziału po zapoznaniu się z dokumentacją przebiegu studiów odbytych poza Uczelnią. Uznawanie efektów uczenia się realizowanych na innej uczelni w ramach stypendium Erasmus+ odbywa się na zasadach określonych w Regulaminie zagranicznych wyjazdów studentów w ramach programu Erasmus.

Przygotowanie studentów do opracowania pracy dyplomowej odbywa się w ramach trzech zajęć: *wprowadzenie do pisania pracy dyplomowej*, *praca dyplomowa* oraz *seminarium dyplomowe* (studia I i II stopnia). Jednakże, jak już wcześniej zaznaczono, treści programowe tych kursów w dużej mierze się pokrywają – w ramach każdego z wymienionych kursów omawiana jest zbieżna tematyka (m.in. dotycząca struktury pracy, stylu naukowego, metodologii, bibliografii). Nie jest więc jasne, w jakim stopniu każdy z tych kursów przyczynia się do rzeczywistego poszerzenia wiedzy, umiejętności i kompetencji studentów w zakresie opracowania pracy dyplomowej.

Co do zasady, rodzaje, tematyka i metodyka prac dyplomowych muszą być zgodne z poziomem studiów oraz obszarem badawczym i doświadczeniem promotorów prac dyplomowych. Lista promotorów pracy dyplomowych prowadzących prace w danym roku akademickim jest zatwierdzana przez Dziekana po zaopiniowaniu ich przez Radę Programową kierunku.

Zgodnie z informacjami pozyskanymi od Uczelni, oferta dotycząca seminarium dyplomowego na kierunku filologia obca na studiach I i II stopnia uzależniona jest od zainteresowań studentów. W danym roku akademickim oferowane jest seminarium dyplomowe w tej dyscyplinie, którą wskazała większość studentów. Rekomenduje się zapewnianie oferty seminariów dyplomowych w sposób odzwierciedlający koncepcję kształcenia na kierunku, w tym wiodącą rolę dyscypliny językoznawstwo. W roku akademickim 2020/21 na studiach I stopnia oferowane jest tylko jedno seminarium - z zakresu kultury i literatury obszaru językowego. Cele zajęć *seminarium dyplomowe (kultura i literatura krajów obszaru językowego)* dla specjalności *filologia angielska* obejmują: „Zaznajomienie studentów z technikami niezbędnymi w przygotowaniu pracy licencjackiej i wymogami stylu akademickiego; Dokumentacja źródeł (formaty bibliograficzne) i edycja tekstu; Problematyka plagiatu i autoryzacji źródeł”. Efekty uczenia się obejmują następujący zestaw efektów:

1. w zakresie wiedzy:
 - W01 Zapoznanie się z wymogami formalnymi pracy naukowej (dyplomowej/licencjackiej);

- W02 Poznanie stanu badań i metodologii w zakresie tematu pracy dyplomowej;
- W03 Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej;
- 2. w zakresie umiejętności:
 - U01 Potrafi przygotować ustną prezentację w języku angielskim przedstawiającą efekty swojej pracy badawczej;
 - U02 Potrafi napisać spójny tekst zachowując wymogi rejestru akademickiego w języku angielskim;
 - U03 Ma elementarne umiejętności badawcze;
 - U04 Potrafi wyciągnąć samodzielne wnioski z wydarzeń zachodzących we współczesnym świecie;
- 3. w zakresie kompetencji społecznych:
 - K01 Potrafi określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie zadania;
 - K02 Ma świadomość ważności zdobytej wiedzy i konieczności dokończania się przez całe życie.

Analogiczne cele oraz efekty uczenia się wskazano dla *seminarium dyplomowego* dla specjalności *filologia germańska*.

Na studiach II stopnia cele zajęć *seminarium dyplomowe* nie są uzależnione od tematyki seminarium. Sylabusy zajęć nie wskazują, w jakich dyscyplinach naukowych może powstać praca magisterska na kierunku filologia obca. Cele zajęć obejmują „wprowadzenie do pracy naukowej na poziomie studiów magisterskich; Technika prezentacji pracy naukowej; Dokumentacja źródeł (formaty bibliograficzne) i edycja tekstu; Problematyka plagiatu i autoryzacji źródeł”. Rekomenduje się sformułowanie efektów uczenia się w sposób wskazujący na dyscyplinę naukową, w której powstaje praca dyplomowa.

Efekty uczenia się dla seminariów obu specjalności to:

- 1) zakresie wiedzy:
 - W01 Zapoznanie się z wymogami formalnymi pracy naukowej (dyplomowej - magisterskiej);
 - W02 Poznanie stanu badań i metodologii w zakresie tematu pracy magisterskiej;
 - W03 Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej;
- 2) w zakresie umiejętności
 - U01 Potrafi zaprezentować stan badań w wybranej dziedzinie i określić zakres własnego projektu badawczego
 - U02 Potrafi dokonać analizy przedmiotu swoich badań a wnioski odnieść do własnej sytuacji zawodowej
 - U03 Potrafi wygłosić referat na temat swoich badań/pracy dyplomowej
- 3) w zakresie kompetencji społecznych:
 - K01 Posiada w stopniu dostatecznym kompetencje społeczne i osobowe oraz dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi, społecznymi, interpersonalnymi;
 - K02 Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonych zadań;
 - K03 Ma świadomość ważności zdobytej wiedzy i konieczności dokończania się przez całe życie.

Do weryfikacji wyżej wymienionych efektów służy praca dyplomowa – licencjacka na studiach I stopnia oraz magisterska na studiach II stopnia.

Zawarte w Regulaminie studiów ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów oraz przewidują dostosowanie organizacji i realizacji procesu dydaktycznego do szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Zasady weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się w założeniach są ukierunkowane na zapewnienie rzetelności, bezstronności i przejrzystości weryfikacji. Niemniej jednak, jak wskazuje na przykład ocena prac dyplomowych, oceny są często zawyżane i nie odzwierciedlają rzeczywistego stopnia osiągnięcia weryfikowanych efektów uczenia się. Zespół oceniający rekomenduje konsekwentne stosowanie w pełni rzetelnych i przejrzystych zasad weryfikacji.

Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przewidzianej programem studiów dla danego semestru liczby punktów ECTS. Warunkiem ukończenia studiów jest zdanie egzaminu dyplomowego. Szczegółowe warunki i kryteria uzyskania zaliczenia zajęć określają sylabusy zajęć.

Regulamin studiów określa zasady i terminy przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na każdym etapie studiów i ocenie końcowej. Student ma zapewniony dostęp do informacji zwrotnej i dokumentacji przebiegu studiów w formie elektronicznej.

Regulamin studiów zawiera także zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją efektów uczenia się.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, przede wszystkim z pomocą platformy komunikacyjnej, gwarantują pełną identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są różnorodne i specyficzne, ale nie zawsze powiązane z odpowiednią kategorią: wiedzy, umiejętności i kompetencji. Na przykład, w przypadku zajęć *PNJ - mówienie* wszystkie efekty uczenia się weryfikowane są za pomocą trzech metod: egzaminu ustnego, aktywności na zajęciach oraz zadań e-learningowych. Forma egzaminu ustnego jest nieadekwatna do zweryfikowania efektów- K01: potrafi pracować w grupie, przyjmując w niej różne role. W przypadku zajęć *tłumaczenie tekstów i dokumentów specjalistycznych* stosowanymi metodami są kolokwium, projekt oraz aktywność na zajęciach. Metoda kolokwium nie pozwala jednak na odpowiednią weryfikację efektów - K02: „Jest gotowy współpracować ze specjalistami z danej dziedziny” oraz K03: „Wykazuje kreatywność w realizacji zadań zespołowych”. Podobnie w przypadku zajęć *język biznesu* aktywność na zajęciach służy do weryfikacji wszystkich wymienionych kompetencji społecznych: „K01 respektuje przyjęte zasady funkcjonowania firmy, jest wrażliwy na relacje społeczne, równouprawnienie i dyskryminację K02 posiada kompetencje organizacyjne umożliwiające określanie priorytetów i planowanie wykonania zadań K03 posiada kompetencje społeczne i osobowe takie jak: kreatywność, otwartość na odmienność kulturową, umiejętność określenia własnych zainteresowań, krytycznego myślenia, w tym także samooceny, oraz rozwiązywania problemów pojawiających się w środowisku pracy, K04 dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi, społecznymi, interpersonalnymi, które umożliwiają pracę w firmach oraz biurach tłumaczy; K05 posiada pogłębione kompetencje interkulturowe”. Przypadki nieadekwatnie dobranych metod weryfikacji obejmują również stosowanie oceny aktywności na zajęciach w ramach zajęć wykładowych, co ma miejsce np. w ramach *wstępu do literaturoznawstwa, wprowadzenia do translatoryki, wykładu biznesowego, wykładu filologicznego*. W kontekście oceny metod weryfikacji, należy dodać, iż stosowana na kierunku jako metoda

weryfikacji efektów uczenia się ocena frekwencji może być warunkiem dopuszczenia do zaliczenia, ale nie może stanowić podstawy do odpowiedzi na pytanie, czy student nabył przekazywaną wiedzę, daną umiejętność czy kompetencje społeczne. Sama obecność na zajęciach nie służy do oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, a jest to jedna z metod weryfikacji efektów uczenia się na niektórych zajęciach, np. na zajęciach *wprowadzenie do translatoryki*.

Należy także zaznaczyć, iż sposób opisu metod weryfikacji nie jest dostatecznie precyzyjny – przedstawione metody weryfikacji obejmują wskazanie metody bez jej uszczegółowienia. Dla przykładu, wśród metod weryfikacji stosowany jest często egzamin pisemny – w żadnym przypadku jednak nie podano precyzyjnych informacji dotyczących zadań egzaminacyjnych (pytania wielokrotnego wyboru, pytania otwarte, itp.), co, z perspektywy studenta, utrudnia odpowiednie przygotowanie się do egzaminu.

Podobnie w odniesieniu do aktywności na zajęciach stosowanej jako metoda weryfikacji, należy odnotować, iż w żadnym przypadku nie wskazano w jaki sposób aktywność ta jest obiektywizowana i/lub jaki jest jej rzeczywisty udział w ocenie studenta. Jest to szczególnie istotne w przypadku zajęć, gdzie aktywność na zajęciach jest jedyną metodą weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się, jak na przykład na zajęciach *kreacyjny rozwój podmiotu, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów i podejmowanie decyzji*.

Stosowane metody weryfikacji i oceny w ograniczonym zakresie pozwalają na sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Na zajęciach, które z założenia powinny służyć przygotowaniu do działalności naukowej, czyli *praca dyplomowa, seminarium dyplomowe/magisterskie* podstawowymi metodami weryfikacji stopnia przygotowania do działalności naukowej stosowanymi na kierunku są praca dyplomowa lub praca pisemna, które stanowią adekwatne metody weryfikacji. Należy jednak zauważyć, iż w przypadku innych zajęć ukierunkowanych na rozwój umiejętności i kompetencji badawczych, czyli np. *wykład filologiczny*, głównymi metodami weryfikacji są aktywność na zajęciach i/lub zadania e-learningowe, które w ograniczonym zakresie umożliwiają sprawdzenie przygotowania do działalności naukowej. Metoda projektowa, która stanowi jedną z najbardziej odpowiednich metod weryfikacji stopnia przygotowania studenta do działalności naukowej, jest natomiast stosowana powszechnie na zajęciach specjalizacyjnych, takich jak *komunikacja międzykulturowa w biznesie, biznes plan, spotkania biznesowe czy tłumaczenie tekstów i dokumentów specjalistycznych*, ukierunkowanych na kształtowanie innych umiejętności i kompetencji. Stosowane metody weryfikacji, czyli egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, projekt, aktywność na zajęciach, praca pisemna, zadania e-learningowe umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na wymaganym poziomie na obu stopniach kształcenia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku specjalności nauczycielskiej są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych, dzienników praktyk, a także są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji.

Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań nie są w pełni dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny lub dyscyplin, do których kierunek jest przyporządkowany.

Część zastosowanych metod weryfikacji umożliwia tylko zredukowaną ocenę stopnia osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się: np. w przypadku zajęć *gramatyka kontrastywna (filologia angielska)* weryfikacji pozbawione są efekty z zakresu umiejętności. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych nie są weryfikowane w przypadku zajęć *wstęp do literaturoznawstwa* (studia I stopnia) i *wykład monograficzny* (studia II stopnia *filologia angielska*).

Tematyka prac etapowych nie w każdym przypadku zgodna jest z sylabussem, np. w ramach zajęć *PNJ – sprawności zintegrowane* (studia II stopnia) przedłożone do oceny prace etapowe weryfikowały kompetencje tłumaczeniowe studentów, czego nie przewidywała karta zajęć. Ponadto niektóre ćwiczenia (np. dotyczące form deklinacyjnych, rekcji czasownika lub użycia trybu przypuszczającego/mowy zależnej) nie były dostosowane do weryfikowania kompetencji językowej na poziomie wyższym niż C1 wg ESOKJ.

Dobór metod weryfikacji, przede wszystkim w przypadku zajęć kształtujących kompetencje językowe, jest poprawny w ograniczonym zakresie: większość prac weryfikujących kompetencje językowe to testy osiągnięć, zawierające zadania sprawdzające umiejętność doboru środków wyrazu, ćwiczenia sprawdzające umiejętność rozumienia tekstu pisanego (np. zadania krótkiej odpowiedzi, zadania z luką itp.). Bez wątpienia te narzędzia do weryfikacji wartość formującą (kontrola systematyczności studenta, motywacja do pracy), ale nie umożliwiają kompleksowej weryfikacji umiejętności językowych studenta, co powinno być ich głównym celem. Adekwatną diagnozę tego typu zapewniają testy biegłości, pozwalające na potwierdzenie nabytych kompetencji językowych w odniesieniu do powszechnie rozpoznawalnych i uznanych standardów posługiwania się językiem w zakresie czterech podstawowych sprawności. Rekomenduje się zatem stosowanie na większą skalę testów biegłości językowej, nastawionych na sprawdzenie, jak na danym etapie kształcenia językowego student potrafi używać języka w sytuacjach jak najbardziej zbliżonych do rzeczywistych, które dadzą właściwy obraz jego realnych umiejętności językowych i pozwolą na adekwatną diagnozę poziomu kompetencji w języku docelowym.

W przypadku zajęć *wykład filologiczny* – kluczowych dla kierunku filologia obca – prace etapowe (zadania e-learningowe) dzięki swej bardzo prostej konstrukcji wymagały od studenta często odpowiedzi jednym słowem. Zgodnie z kartą zajęć narzędzia te powinny umożliwiać weryfikację wszystkich efektów uczenia się zakładanych dla zajęć. Nie spełniały jednak tego wymogu, gdyż były to wyłącznie zadania zamknięte (typu „prawda – fałsz”), które z definicji nie nadają się do weryfikowania np. efektów uczenia się z zakresu umiejętności. Nie są to metody odpowiednie do weryfikacji efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na 7 poziomie PRK. Zgodnie z kartą zajęć *literatura współczesna* (studia II stopnia) prace pisemne powinny umożliwiać weryfikację efektów uczenia się z zakresu wiedzy - W01: „Ma pogłębioną wiedzę z zakresu historii literatury współczesnej (po roku 1945) krajów niemieckiego obszaru językowego” i W02: „Ma pogłębioną wiedzę na temat interpretacji tekstów”. Funkcji tej jednak nie realizują, gdyż nie zawierają żadnych pytań/zadań weryfikujących nabytą wiedzę. Prace te to krótkie wypowiedzi pisemne dotyczące jednego tekstu literackiego, bazujące często na źródłach nieakademickich. W żadnym stopniu nie pozwalają także na weryfikację nabytych przez studentów kompetencji badawczych w zakresie dyscypliny literaturoznawstwo.

Prace dyplomowe przygotowywane są przede wszystkim w dyscyplinach literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii. Część prac, które powstały w ramach seminarium o tematyce kulturoznawczej, dotyczy zagadnień z zakresu psychopedagogiki. Stwierdzono też, że na kierunku powstały prace wymykające się przyporządkowaniom do konkretnej dyscypliny naukowej ze względu na operacyjny

zakres wykorzystywanej wiedzy (np. *Emotions and music. Reflections of Tyler Joseph's mental state in the oeuvre of Twenty One Pilots* lub *Demographische und kulturelle Unterschiede zwischen Görlitz und Zgorzelec. Eine kulturwissenschaftliche Analyse ausgewählter Aspekte der Problematik*). Praktycznie brak jest prac dyplomowych osadzonych w wiodącej dla kierunku dyscyplinie językoznawstwo. Rekomenduje się umożliwienie studentom w większym zakresie przygotowywania prac dyplomowych osadzonych w dyscyplinie językoznawstwo.

Analiza udostępnionych prac wykazała w większości przypadków brak bazy teoretyczno-pojęciowej i metodologii, celów, samodzielnie sformułowanych wniosków oraz odpowiedniej struktury. Prace dyplomowe nie potwierdzają przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych, nie są także potwierdzeniem nabytych kompetencji badawczych. Zdarza się, że nie odpowiadają właściwemu poziomowi PRK. Ponadto wiele prac nie spełnia wymogów formalnych, gdyż nie zostały one przygotowane i zredagowane zgodnie z wymaganiami stawianymi tego typu tekstom i w konsekwencji nie powinny być zostać zaakceptowane przez opiekuna. W większości przypadków stwierdzono także zawyżoną ocenę pracy.

Studenci są autorami publikacji naukowych, łączącymi elementy dyscypliny językoznawstwo oraz pedagogiki i/lub psychologii w zakresie glottodydaktyki.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku filologia obca obowiązują przejrzyste warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne. Zapewniają one kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku, ale nie umożliwiają w pełni właściwego doboru kandydatów na studia II stopnia. Czytelne są zasady i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskane w innej uczelni, w tym zagranicznej, a także poza systemem studiów.

Zostały formalnie przyjęte zasady i procedury dyplomowania natomiast tematyka, treści kształcenia oraz efekty uczenia się *seminarium dyplomowego/magisterskiego* nie są skorelowane z dyscyplinami, do których został przyporządkowany kierunek, w szczególności z językoznawstwem jako dyscypliną wiodącą. Zdecydowana większość prac nie powstaje w dyscyplinie wiodącej dla kierunku.

Prace etapowe i egzaminacyjne, dzienniki praktyk oraz prace dyplomowe potwierdzają częściowe i ograniczone osiągnięcie efektów uczenia się zaprojektowanych dla ocenianego kierunku, w tym w szczególności w zakresie przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Wskazują również na nie w pełni skuteczne wdrożenie systemu weryfikacji efektów uczenia się skutkujące nie w pełni rzetelną i wiarygodną oceną stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w tym w szczególności w odniesieniu do prac dyplomowych.

Na ocenę kryterium spełnione częściowo zaważyły następujące nieprawidłowości:

- 1) niedostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się do odpowiedniej kategorii tych efektów w przypadku wszystkich zajęć;
- 2) niedostosowanie rodzaju, formy, częściowo tematyki i metodyki prac egzaminacyjnych oraz etapowych do poziomu, profilu i efektów uczenia się;
- 3) niedostosowanie prac dyplomowych do właściwego poziomu PRK i ogólnoakademickiego profilu kształcenia oraz wymogów formalnych;

- 4) niezapewnienie rzetelności, wiarygodności i porównywalności ocen prac dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się

1. dostosowanie metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się do odpowiedniej kategorii tych efektów w przypadku wszystkich zajęć;
2. dostosowanie prac dyplomowych do właściwego poziomu PRK, ogólnoakademickiego profilu kształcenia oraz wymogów formalnych;
3. dostosowanie rodzaju, formy, tematyki i metodyki prac egzaminacyjnych oraz etapowych do poziomu, profilu i efektów uczenia się;
4. zapewnienie rzetelności, wiarygodności i porównywalności ocen prac dyplomowych;
5. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2020/2021 na kierunku filologia obca zatrudnionych jest łącznie 43 pracowników, w tym 27 pracowników etatowych. Zdecydowana większość prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku posiada udokumentowany dorobek naukowy w wiodącej dla kierunku dyscyplinie językoznawstwo oraz w zakresie pozostałych dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek. Umożliwia to prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych.

Prawidłową realizację zajęć na kierunku filologia obca, specjalność *filologia angielska* i *filologia germańska*, umożliwia stabilna i proporcjonalna struktura kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej AHE oraz jej liczebność w stosunku do ogólnej liczby studentów. Na 27 pracowników etatowych 3 osoby ze stopniem doktora habilitowanego zatrudnione są na stanowisku profesora uczelni, 1 osoba ze stopniem doktora habilitowanego jest pracownikiem dydaktycznym z pensum 360 godzin, 15 osób posiada stopień doktora – zdecydowana większość zatrudniana jest na stanowisku adiunkta, a 8 tytuł zawodowy magistra (wykładowcy i lektorzy).

Aktualnie na ocenianym kierunku zajęcia prowadzi 2 zagranicznych nauczycieli akademickich - etatowych pracowników AHE, w tym jeden natywny użytkownik języka angielskiego.

W grupie nauczycieli akademickich związanych z kształceniem filologicznym w zakresie filologii angielskiej znajduje się 1 osoba ze stopniem naukowym doktora habilitowanego i 4 osoby ze stopniem doktora w dyscyplinie językoznawstwo oraz 1 osoba ze stopniem doktora w dyscyplinie literaturoznawstwo. Filologię germańską reprezentuje 1 doktor habilitowany i 2 doktorów w dyscyplinie językoznawstwo i 1 doktor habilitowany w dyscyplinie literaturoznawstwo – jest to jednak pracownik dydaktyczny. Dorobek naukowy tej grupy nauczycieli akademickich odpowiada dyscyplinom, w których uzyskali oni stopnie naukowe. W tej grupie nie wykazano osoby posiadającej

stopień naukowy lub dorobek naukowy w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, do której także został przyporządkowany kierunek (5% - studia I stopnia, 10% - studia II stopnia). Rekomenduje się pozyskanie przedstawiciela tej dyscypliny naukowej do prowadzenia zajęć kulturoznawczych na kierunku filologia obca, w szczególności seminariów dyplomowych o tematyce kulturoznawczej, i do kształcenia kompetencji badawczych studentów w tym zakresie.

Potencjał kadrowy pod względem dorobku i doświadczenia zawodowego jest adekwatny dla prowadzonego kierunku. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia posiada dorobek w dyscyplinach naukowych, do których przyporządkowany został kierunek oraz doświadczenie zawodowe jako nauczyciele języka obcego oraz tłumacze, co daje podstawę do prawidłowej realizacji zajęć. Potencjał ten nie jest jednak wykorzystany optymalnie, szczególnie w zakresie dyscypliny wiodącej dla kierunku, czyli językoznawstwa. Nauczyciele-językoznawcy nie prowadzą seminariów dyplomowych, co szczególnie widoczne jest na specjalności *filologia germańska*. Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Wielu z nich to pracownicy z długim stażem zawodowym związanym z pracą dydaktyczną na uczelniach, ale także jako nauczyciele w szkołach państwowych i w szkołach językowych. Prowadzący zajęcia są twórcami podręczników akademickich, autorskich programów i materiałów dydaktycznych oraz autorami publikacji naukowych wykorzystywanych w procesie dydaktycznym. Kadra badawczo-dydaktyczna kierunku filologia obca bierze czynny udział w projektach badawczych, także międzynarodowych oraz aktywnie popularyzuje (np. w formie warsztatów i wykładów) zagadnienia naukowe. Nauczyciele przygotowani są do realizacji celów kształcenia w sposób zdalny - prowadzenia zajęć z wykorzystaniem platformy e-learningowej, na której umieszczane są także materiały dla studentów. Wysokie kompetencje pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku potwierdziły przeprowadzone w trakcie wizyty hospitacyjne zajęcia.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, w tym obciążenie związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, w większości przypadków są prawidłowe i umożliwia prawidłową realizację zajęć. Zajęcia istotne dla realizacji programu kształcenia studiów na studiach filologicznych o profilu ogólnoakademickim (np. *wykłady filologiczne, językoznawstwo korpusowe*) prowadzą osoby posiadające doświadczenie wynikające z dotychczasowej pracy naukowo-badawczej oraz dydaktycznej. Zdiagnozowane zostały jednak także przypadki wadliwego przydziału zajęć, na przykład prowadzenie zajęć (*wykład biznesowy, seminarium dyplomowe*) na specjalności *filologia angielska* przez osobę posiadającą stopień doktora w dyscyplinie historia oraz na specjalności *filologia angielska z językiem japońskim kulturowo-biznesowa (język japoński, język japoński wyrównawczy, kultura Japonii i wybranych państw Azji Północno-Wschodniej i media w państwach Azji Północno-Wschodniej)* przez osobę nieposiadającą odpowiednich kwalifikacji (certyfikat językowy na poziomie 3, stopień doktora w dyscyplinie historia), która nie posiada aktualnego i udokumentowanego dorobku naukowego w zakresie dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek.

Pracownicy etatowi, którzy prowadzą zajęcia na kierunku filologia obca, wykazują racjonalne obciążenie dydaktyczne, zgodnie z ustaloną w AHE wysokością pensum, która spełnia wymogi ustawowe. Ewentualne godziny ponadwymiarowe przydzielane za zgodą pracownika i nie przekraczają ustalonych limitów. Biorąc zatem pod uwagę całość obciążenia godzinowego wszystkich osób

prowadzących zajęcia w AHE oraz liczbę osób zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy, można stwierdzić, że umożliwiają one prawidłową realizację zajęć.

Realizacja zajęć w wykorzystaniu metod i technik kształcenia na odległość jest kontrolowana przez Władze Uczelni.

Zajęcia przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela prowadzone są przez osoby posiadające odpowiednie wykształcenie, dorobek naukowy i doświadczenie w dyscyplinach psychologia i pedagogika oraz w zakresie dydaktyki języków obcych (nauczyciele-praktycy). Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich zaangażowanych w realizację zajęć na specjalizacji *nauczycielskiej z elementami neurodydaktyki* w pełni pozwalają na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz realizację treści programowych określonych przez standardy kształcenia nauczycieli.

Kryteria doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia na kierunku filologia obca są transparentne. Dominującą zasadą przydziału zajęć jest uwzględnienie dorobku naukowego prowadzących, ich doświadczenia i kompetencji dydaktycznych.

Zatrudnienie nauczycieli akademickich następuje w drodze konkursowej, a o doborze nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć decyduje albo ich dorobek, albo doświadczenie i praktyka zawodowa. Zasady postępowania zawiera Regulamin rekrutacji pracowników dydaktycznych i badawczo-dydaktycznych w Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. Wymagania kwalifikacyjne i kompetencyjne opiniuje i weryfikuje Dziekan.

Przyjęte zasady i procedury nie są jednak w pełni skuteczne. Zidentyfikowano bowiem nieprawidłowości, wynikające wprost z nie w pełni optymalnego wykorzystania potencjału kadrowego. Dotyczą one powierzania zajęć powiązanych z procesem dyplomowania i/lub opieki nad pracami dyplomowymi pracownikom, którzy nie prowadzą badań podstawowych w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest oceniany kierunek (funkcję opiekuna prac dyplomowych na studiach II stopnia powierzono osobie posiadającej stopień doktora w dyscyplinie historia). Stwierdzono również nieprawidłowość polegającą na powierzaniu roli opiekuna pracy dyplomowej i jej recenzenta osobom, których dorobek naukowy w zakresie literaturoznawstwa nie koreluje z dyscypliną, w której napisano te prace (językoznawstwo). Przełożyło się to bezpośrednio na niską jakość ocenianych prac dyplomowych.

Nauczyciele prowadzący zajęcia na wizytowanym kierunku poszerzają swoje kompetencje dydaktyczne, np. poprzez udział w szkoleniach specjalistycznych z zakresu technologii kreatywności, metody projektowej i e-learningu. Przed rozpoczęciem roku akademickiego 2020/21 wszyscy dydaktycy zostali przeszkoleni w zakresie prowadzenia webinarium na platformie e-learningowej, część z nich odbyła szkolenia z zakresu zdalnego egzaminowania. Uczelnia monitoruje zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu.

Nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są systematycznie oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem w formie anonimowej ankiety online, która wypełniana jest po zakończeniu zajęć. Pełny wykaz ocen przekazywany jest również prowadzącym zajęcia po zakończeniu roku akademickiego drogą mailową. Studenci, w tym członkowie Samorządu Studentów, nie otrzymują jednak zagregowanej i nie odnoszącej się do poszczególnych

osób informacji zwrotnej na temat wyników ankietyzacji oraz podjętych działaniach projakościowych. Rekomenduje się przekazywanie tego typu informacji społeczności studenckiej.

Nauczyciele akademicki podlegają ocenie w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem poprzez prowadzoną na Uczelni ankietyzację oraz w formie hospitacji obejmujących wszystkich nauczycieli. Kryteria oceny zawarte są w Regulaminie oceny nauczycieli akademickich AHE w Łodzi. Ocena okresowa nauczycieli akademickich jest przeprowadzana nie rzadziej niż raz na cztery lata. W ocenie nauczyciela akademickiego uwzględnia się osiągnięcia naukowe, dydaktyczne, organizacyjne i wdrożeniowe, w których występuje on jako pracownik Uczelni. Ocena okresowa może być pozytywna lub negatywna. Pracownik dydaktyczny jest oceniany przez Prorektora odpowiedzialnego za dydaktykę na podstawie rekomendacji dziekana kierunku, na którym pracownik prowadzi zajęcia.

Wyniki okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, a w szczególności oceny studentów, są wykorzystywane do doskonalenia kompetencji nauczycieli akademickich, w szczególności w zakresie definiowania zadań związanych z procesem dydaktycznym (np. opracowywanie materiałów dydaktycznych).

Jednostka w znacznym stopniu realizuje politykę kadrową umożliwiającą kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia w sposób zapewniający prawidłową ich realizację. Stwarza również warunki do rozwoju naukowego pracowników poprzez promowanie ich aktywności naukowej, osiąganie stopni i tytułów naukowych oraz podnoszenie kwalifikacji dydaktycznych. Ważnym elementem tych działań są procedury dystrybucji środków finansowych na badania naukowe. Zasady wspierania działalności badawczej pracowników naukowych Uczelni sformułowane są w Regulaminie przyznawania dofinansowania na działalność naukową pracowników Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi. W Uczelni obowiązują także regulaminy premiowania pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych w formie dodatku finansowego. W AHE powołany został pełnomocnik Rektora ds. rozwoju kadry, którego zadaniem jest wspomaganie pracowników w rozwoju kompetencji dydaktycznych.

Realizowana w Uczelni polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadku zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa lub dyskryminacji i przemocy wobec kadry prowadzącej. W tym celu powołano jednoosobowy organ Rzecznika Akademickiego. Ogólne zasady dotyczące równego traktowania zawiera Regulamin pracy AHE.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiąganie przez studentów efektów uczenia się, przede wszystkim kompetencji badawczych.

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne

z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Polityka kadrowa zapewnia wprowadzić dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oparty o transparentne zasady, ale nie umożliwia w pełni prawidłowej realizacji zajęć.

Polityka kadrowa uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczącej:

1. niewłaściwego wykorzystania potencjału kadrowego, skutkującego nieprawidłową obsadą zajęć i powiązanych z nimi funkcji, w tym w szczególności w odniesieniu do procesu dyplomowania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się:

1. wykorzystanie potencjału kadrowego w sposób zapewniający właściwą obsadę wszystkich zajęć na kierunku i powiązanych z nimi funkcji, pełnionych przez członków kadry naukowo-dydaktycznej;
2. podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, która stała się podstawą do sformułowania powyższego zalecenia.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia na ocenianym kierunku odbywają się w pięciu budynkach mieszczących się w Łodzi. Dwa z nich są własnością Uczelni, w kolejnym Uczelnia wynajmuje powierzchnię dydaktyczną, z kolei dwa najmniejsze wynajmowane są w całości. Większość budynków znajduje się w jednej lokalizacji. Tworzą one razem niewielki kampus, w skład którego wchodzi dodatkowo parking dla studentów i pracowników Uczelni. Budynki są zróżnicowanej wielkości - w ich wnętrzach znajdują się sale dydaktyczne, aule, laboratoria komputerowe, biblioteka, pomieszczenia administracji, pomieszczenia dla nauczycieli akademickich, socjalne, sportowe i inne. Wszystkie obiekty posiadają infrastrukturę wspierającą i umożliwiającą organizację w nich zajęć dydaktycznych - np. rzutniki, ekrany, tablice, a także typowe wyposażenie sal jak stoliki, krzesła czy biurko prowadzącego. W budynkach, obok typowych pomieszczeń dydaktycznych dedykowanych ćwiczeniom, zlokalizowano również duże sale wykładowe, w tym w układzie amfiteatralnym, które dodatkowo posiadają system nagłaśniający niezbędny w przypadku dużej powierzchni i wielu uczestników. Uczelnia posiada własną infrastrukturę służącą odbywaniu zajęć wychowania fizycznego – dobrze wyposażone sale gimnastyczne oraz sale baletowe. Lokalizacja oraz układ i funkcjonalności obiektów na kampusie stwarzają przyjazne warunki do studiowania, rekreacji i odpoczynku.

Zajęcia na ocenianym kierunku są zorganizowane w typowych salach dydaktycznych, ćwiczeniowych i wykładowych, a także w salach specjalistycznych – pracowni komputerowej oraz pracowni językowej. Sale oraz pracownie komputerowe i specjalistyczna dopasowane są do liczebności poszczególnych grup zajęciowych. Pomieszczenia te oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, jednakże w niepełnym stopniu umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Nie są również adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej/zawodowej. Brakuje pracowni poświęconej nauczaniu języka obcego w grupach dziecięcych na poziomie przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (Uczelnia zaprezentowała pracownię edukacji wczesnoszkolnej, ale jest ona dedykowana edukacji muzycznej, zdrowotnej, WF, społecznej, przyrodniczej, terapii – brak wyposażenia niezbędnego w nauczaniu języków obcych), a taka potrzeba wypływa wprost z koncepcji kształcenia. W przypadku przygotowania do nauczania na pozostałych etapach edukacyjnych nie przewidziano dedykowanych miejsc lub sal do prowadzenia dydaktyki szczegółowej języka niemieckiego oraz angielskiego, wyposażonych w adekwatne pomoce naukowe, dydaktyczne czy podręczniki szkolne stosowane w nauczaniu szkolnym na etapie edukacyjnym, do którego kwalifikacje otrzymuje student. W odniesieniu do kształcenia tłumaczy infrastruktura jest na poziomie elementarnym. Specjalistyczna pracownia językowa z oprogramowaniem wprowadzić może być wykorzystywana do nauczania fonetyki lub do prostych ćwiczeń przygotowujących do tłumaczenia ustnego, jednak nie stanowi wyposażenia wykorzystywanego w działalności zawodowej, podobnie jak jedna jednoosobowa kabina do tłumaczeń ustnych. W końcu, biorąc pod uwagę zapisane w koncepcji kształcenia inne docelowe miejsca pracy np. w sektorze usług turystycznych, należy podkreślić, że infrastruktura nie stanowi pełnego odzwierciedlenia koniecznych warunków do prowadzenia działalności/ wykonywania czynności w takiej branży. Podobne uwagi można sformułować w odniesieniu do infrastruktury umożliwiającej działalność badawczą – Uczelnia nie przewidziała w infrastrukturze dedykowanych miejsc do prowadzenia tego rodzaju działalności, właściwie wyposażonych, gdyż koncentruje się w tym zakresie jedynie na udostępnianiu pracowni komputerowych, nie biorąc pod uwagę, iż do prowadzenia badań we wskazanych dyscyplinach niezbędne jest stworzenie odpowiednich warunków lokalowych, sprzętowych i dotyczących oprogramowania. Przykładem będzie tu prowadzenie badań w zakresie np. wykorzystywania narzędzi z obszaru lingwistyki cyfrowej, prowadzenia obserwacji i przeprowadzanie analizy w zakresie uczenia się i nauczania języka obcego, badanie korpusów języka, tworzenia materiałów dydaktycznych, w tym na podstawie korpusów języka.

Rekomenduje się pełne dostosowanie infrastruktury w taki sposób, aby była zgodna z koncepcją kształcenia i adekwatna do rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej, a także umożliwiała prowadzenie badań w dyscyplinach, do których kierunek został przyporządkowany.

Infrastruktura informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń mają charakter standardowy, umożliwiający korzystanie z internetu, zawierające podstawowy pakiet biurowy oraz programy statystyczne, dość rzadko wykorzystywane w badaniach w obszarze filologii. Uczelnia nie dysponuje specjalistycznym oprogramowaniem typowym dla działalności zawodowej w zakresie wachlarza branż, które wymienia jako przyszłe miejsca zatrudnienia absolwenta kierunku. Kształcąc tłumaczy, zarówno na studiach I, jak i II stopnia, zgodnie z aktualnymi wyzwaniami na rynku tego rodzaju usług, powinny być zapewnione warunki, w jakich tłumacze pisemni obecnie pracują i współpracują, zarówno indywidualnie, jak i w ramach agencji tłumaczeniowych czy firm lokalizacyjnych – co najmniej wykorzystanie popularnego oprogramowania wspomagającego tłumaczenia (narzędzi CAT), w przypadku tłumaczeń pisemnych, które umożliwiłoby studentom choćby praktyczne zapoznanie się

z jego funkcjonalnościami i podstawami działania. Rekomenduje się rozszerzenie i uaktualnienie infrastruktury informatycznej, w tym wspierającej badania naukowe oraz zajęcia praktyczne.

Ogólna liczba, wielkość i układ pomieszczeń wykorzystywanych w celu realizacji procesu dydaktycznego, a także czynności i zadań badawczych, a także ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych w czytelni, liczba stanowisk komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów.

Biblioteka Uczelni zlokalizowana jest na terenie kampusu, a liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Studenci korzystają na miejscu z biblioteki w formule *open space*, na terenie biblioteki i czytelni mają w bardzo dobry dostęp do sieci bezprzewodowej, a także do stanowisk komputerowych oraz typowego oprogramowania biurowego.

Infrastruktura dydaktyczna naukowa i biblioteczna spełnia wszelkie wymogi BHP. Biblioteka wraz z czytelnią dysponują obecnie wystarczającą powierzchnią na przechowywanie zbiorów. Studenci mają łatwy dostęp do sieci bezprzewodowej, a także do pomieszczeń dydaktycznych i zasobów infrastrukturalnych Uczelni dla realizacji własnych badań i zainteresowań poza godzinami zajęć. W bibliotece i czytelni mogą wypożyczać zbiory oraz korzystać z urządzeń komputerowych i multimedialnych.

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblioteczna jest w znacznym stopniu dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dotyczy to zarówno zlikwidowanych barier architektonicznych (poprzez wykorzystanie podjazdów oraz wind), jak i dostępności dla osób z dysfunkcją narządu słuchu (poprzez zainstalowanie pętli indukcyjnych w aulach oraz udostępnianie sprzętu wspierającego) oraz z dysfunkcją wzroku (poprzez udostępnianie nakładek, lup, powiększalników itp.). Zastosowane udogodnienia umożliwiają również osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z zaplecza sanitarnego. Wpływ na zwieszenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ma również łatwy i powszechny dostęp do technologii informatycznych i multimedialnych. Należy jednak zwrócić uwagę na istotne kwestie, które wymagają dopracowania:

- brak oznakowania ciągów komunikacyjnych w sposób ułatwiający poruszanie się po kampusie osobom z dysfunkcją narządu wzroku;
- brak dostosowania i oznakowania co najmniej jednego miejsca dla osoby z niepełnosprawnością ruchową poruszającej się na wózku inwalidzkim w każdej z sal dydaktycznych, w tym w pracowniach specjalistycznych i laboratoriach komputerowych;
- niepełne dostosowanie oraz oznakowanie miejsca dla osoby z niepełnosprawnością w czytelni tak, aby było w pełni dostępne również dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim;
- niedostosowanie sal wykładowych posiadających podwyższenie dla wykładowcy do potrzeb osoby z niepełnosprawnością narządu ruchu (obecnie miejsca te nie są dostępne z uwagi na schody).

Rekomenduje się niezwłoczne rozpoczęcie prac zmierzających do likwidacji wyżej opisanych barier dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

W przypadku kształcenia na odległość studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich koniecznych elementów struktury informatycznej. Uczelnia od kilku lat tworzy, rozwija i dostosowuje własną platformę e-learningową pn. PUW. Korzysta również z innych narzędzi dedykowanych nauczaniu na odległość. Komunikacja na platformie PUW odbywa się zarówno synchronicznie, jak i asynchronicznie, a jej zasoby są na bieżąco poszerzane w zależności od potrzeb procesu dydaktycznego. Platforma służy również do celów komunikacyjnych pomiędzy dydaktykiem a studentami, do zamieszczania materiałów i ćwiczeń, również interaktywnych, dla studentów, egzaminowania itp. Jest również repozytorium prac etapowych. W ramach wykorzystania PUW, organizowane są szkolenia metodyczne dot. jej nowych, bardziej zaawansowanych funkcjonalności.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia, jest połączona z innymi systemami uczelnianymi („Wirtualnym Pokojem Studenta”), dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Za pośrednictwem platformy PUW, Uczelnia zapewnia studentom dostęp do oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są w większości zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Zasoby biblioteczne udostępniane są w formie tradycyjnej, a także elektronicznej, natomiast w sytuacji spowodowanej pandemią biblioteka świadczy dodatkowo usługi skanowania wybranych fragmentów literatury i przysyłanie ich bezpośrednio do studentów i kadry akademickiej na zamówienie. Stanowi to również wsparcie procesu dostosowania liczby egzemplarzy w zasobach bibliotecznych do w sytuacji małej liczby egzemplarzy procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów.

W niektórych przypadkach dostrzeżono braki w zakresie literatury podstawowej uwidocznionej w sylabusach zajęć. Przykładem może być literatura podstawowa do zajęć pn. *komunikacja językowa*, *PNJ fonetyka*, *PNJN – analiza tekstów*, *PNJA konwersacje*. Podobną uwagę można sformułować odnośnie do literatury uzupełniającej. Rekomenduje się uzupełnienie zasobów bibliotecznych w taki sposób, aby były adekwatne do spisu literatury określonej w sylabusach poszczególnych zajęć w programie studiów.

Dzięki działalności biblioteki, studenci i kadra badawczo-dydaktyczna posiadają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej m.in. baz EBSCO, Elsevier-Science Direct, Web of Knowledge, Web of Science, SciVerse Scopus, a także bazy ibuk.

Korzystanie z zasobów bibliotecznych jest możliwe również przez osoby z niepełnosprawnościami.

Stanowisko dla osób z dysfunkcjami narządu wzroku, słuchu, kończyn zorganizowane w czytelni zaopatrzone jest w szereg dostosowań np. drukarkę i kopiarkę brailowską, klawiaturę z nakładkami dla osób słabowidzących oraz mających problemy z manualnością kończyn górnych, mysz dla osób z dysfunkcją kończyn górnych. Dodatkowo, w bibliotece jest „czytacz” dla osób z niepełnosprawnością narządu słuchu. Udostępniając zbiory w formie elektronicznej np. Ibuki, a także oferując dostęp do baz pełnotekstowych online, biblioteka zapewnia możliwości korzystania z księgozbioru bez konieczności wizyty w Uczelni.

Uczelnia zapewnia szereg różnorodnych materiałów dydaktycznych opracowanych w formie elektronicznej, które udostępnia studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość za pośrednictwem platformy uczelnianej PUW. Są one dostępne także dla studentów z niepełnosprawnościami z uwagi na funkcjonalności platformy.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Procedury prowadzenia przeglądów są sformalizowane i odnoszą się do wszystkich elementów infrastruktury odgrywających istotną rolę w realizacji procesu dydaktycznego, samodzielnej nauki/ prowadzenia badań, a także odpoczynku i rekreacji studentów na terenie kampusu. Stosowane procedury, ich zakres, warunki i tryb, a także osoby/ organy odpowiedzialne zostały dobrane prawidłowo.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są systematycznie unowocześniane i aktualizowane. Studenci kierunku są zadowoleni z zakresu funkcjonalności platformy wykorzystywanej do zajęć na odległość oraz systematycznej rozbudowy zarówno zasobów, jak aktualizacji funkcjonalności.

Procedury przewidują udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach. Studenci mają możliwość wypowiedzenia się na temat infrastruktury w ankietach oraz w badaniu celowanym (np. dotyczącym funkcjonowania platformy w aspekcie prowadzenia dydaktyki z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość), mogą też zgłaszać sugestie odnośnie infrastruktury poprzez Wirtualny Pokój Studenta w dowolnym czasie, co zostało potwierdzone podczas spotkania ze studentami.

Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak

również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa Uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Biorą w niej udział podmioty związane z Uczelnią umowami o współpracy. Grono pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w tym zakresie, ich rodzaj, zakres i zasięg prowadzonej przez nich działalności koresponduje z dyscypliną wiodącą, do której przyporządkowano kierunek. Podmioty te można podzielić na dwie grupy: pierwszą, odnoszącą się do zastosowania tych dyscyplin w zawodzie nauczyciela języka obcego – są to szkoły działające w systemie oświaty, drugą, dotyczącą działalności tłumaczeniowej, również adekwatną, dotyczącą zastosowania w tłumaczeniach.

Współpraca z otoczeniem przynosi wymierne efekty. W jej wyniku została m.in. zredefiniowana koncepcja kształcenia nauczycieli, wprowadzone nowe zajęcia o nachyleniu praktycznym.

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i ma charakter stały. Jest również adekwatna do celów kształcenia, a także potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Przybiera ona urozmaicone formy, w tym przede wszystkim dotyczy organizacji praktyk, staży, wizyt studyjnych, udziału przedstawicieli otoczenia w prowadzeniu zajęć dydaktycznych. Współpraca ta jest zacieśniana również w innych formach – Uczelnia, w ramach pełnienia trzeciej misji, propaguje nowoczesne nauczanie i uczenie się języków obcych poprzez organizowanie webinarów dla uczniów szkół średnich, zajęć warsztatowych, konkursów, podejmowanie wspólnych akcji promocyjnych i innych. Do działań tych angażowani są zarówno studenci Uczelni, jak i kadra dydaktyczna.

Zakres i formy współpracy są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W obecnych warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z sytuacją pandemii, Uczelnia zapewnia udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Wykorzystywane są w tym celu efektywnie metody i narzędzia komunikacji na odległość, co potwierdzają pracodawcy, a także np. dokumentacja praktyki zawodowej.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, które obejmują ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, a także skuteczności tej współpracy w aspekcie rozwoju programu studiów. Ocena w tym zakresie przebiega na trzech poziomach zarządzania kierunkiem – od Dziekana, poprzez Radę Programową kierunku, do Zarządu Uczelni. W ocenie tej biorą również udział pracodawcy, a także Pełnomocnik Rektora ds. współpracy z otoczeniem. Rezultatem przeglądów jest m.in. poszerzenie grona interesariuszy o kolejną szkołę, prowadzącą edukację w zakresie języka niemieckiego (związane w kształceniu przyszłych nauczycieli języka niemieckiego przez Uczelnię), odświeżenie umowy z biurem tłumaczeń itp. Dodatkowo, w tego rodzaju działaniach Uczelni biorą udział studenci, z uwagi na ich udział w organach kolegialnych Uczelni.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Uczelnia stworzyła odpowiednie warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu na ocenianym kierunku. Rodzaj, zakres i zasięg podejmowanych działań w tym zakresie jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia studentów na kierunku filologia obca.

Proces umiędzynarodowienia na wizytowanym kierunku realizowany jest przede wszystkim poprzez staże dydaktyczne dla nauczycieli akademickich w ramach programu Erasmus+, jedno- lub dwusemestralne studia zagraniczne w ramach programu Erasmus+, uczestnictwo w zagranicznych kursach i szkoleniach oraz organizację i udział w międzynarodowych projektach i konferencjach naukowych.

W ramach programu Erasmus+ Uczelnia podpisała ok. 50 umów z zagranicznymi uczelniami, z czego oferta skierowana do studentów i nauczycieli kierunku filologia obca obejmuje 10 uczelni w 6 krajach. Istotnym czynnikiem umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku jest zatrudnienie 2 zagranicznych nauczycieli akademickich, w tym 1 natywnego użytkownika języka angielskiego.

Ważnym wymiarem współpracy międzynarodowej są organizowane cyklicznie międzynarodowe konferencje naukowe, np. „Nowoczesność, Innowacyjność i Kreatywność w Edukacji Językowej” (3 edycje od 2017) oraz warsztaty dla młodych językoznawców „Critical Perspective on Research Process” (2020).

Nauczyciele akademicy uczestniczą w kursach i szkoleniach, które przyczyniają się do wykorzystywania międzynarodowych doświadczeń dydaktycznych w kształceniu studentów Uczelni. Przykładem może być szkolenie dla nauczycieli języków obcych w nurcie waldorfskim (Freie Hochschule Stuttgart, 2017), którego treści wykorzystywane są w kształceniu studentów w ramach zajęć specjalizacyjnych *nurty edukacji alternatywnej*.

Jeden z pracowników AHE jest wykonawcą w projekcie „Language Phylogeny Posters” (2020), realizowanym przez AHE i Instytut Biologii Freie Universität Berlin.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia ma również formę zajęć i wykładów prowadzonych przez zagranicznych naukowców w ramach programu mobilności edukacyjnej Erasmus+. Są to zarówno pojedyncze wykłady wygłaszane przez zagranicznych gości, jak i kursy prowadzone przez profesorów wizytujących, np. w roku akademickim 2017/18 i 2018/19 z Abant İzzet Baysal University w Bolu (Turcja).

W latach 2017–2020 na wizytowanym kierunku studiowało w ramach programu Erasmus+ 40 studentów zagranicznych. W tym samym okresie czasowym 4 studentów kierunku filologia obca skorzystało z oferty programu Erasmus+ i wyjechało do uczelni partnerskich. Rekomenduje się podjęcie intensywniejszych działań zachęcających studentów do skorzystania z oferty programów mobilnościowych.

Nauczyciele akademicy biorą udział w projektach finansowanych w ramach programu Erasmus +, np. IDEAL – Integrating Digital Education in Adult Language Teaching – projekt miał na celu wzmocnienie kompetencji cyfrowych wśród nauczycieli języków, ISORESS – Promoting the idea of corporate social responsibility and sustainable development in small and micro enterprises. Efekt realizacji projektu (kurs online) został zaimplementowany do programu kształcenia na kierunku filologia obca, specjalizacja *translatorsko-biznesowa*. Zauważalny jest jednak brak aktywności służących umiędzynarodowieniu procesu kształcenia ze strony nauczycieli sekcji germanistycznej. Rekomenduje się podjęcie przez nauczycieli-germanistów intensywniejszych działań w zakresie umiędzynarodowienia kształcenia na wizytowanym kierunku.

Studenci są informowani o możliwości aplikowania na studia w ramach programów mobilnościowych poprzez stronę internetową, media społecznościowe oraz wiadomości e-mailowe.

W Uczelni funkcjonuje Dział Projektów Międzynarodowych, do którego zadań należy koordynacja działań związanych z uczestnictwem w europejskich programach edukacyjnych, gromadzenie informacji na temat międzynarodowych programów wymiany oraz prowadzenie sprawozdawczości dotyczącej współpracy z zagranicą. W ramach swej działalności Dział realizuje cele związane z intensyfikacją umiędzynarodowienia kształcenia, w tym zwiększenie mobilności studentów i kadry dydaktycznej w ramach programu Erasmus+. Dokonywana jest okresowa ocena stopnia umiędzynarodowienia kształcenia ale w proces oceny nie są włączani studenci. Rekomenduje się zatem uwzględnianie opinii studentów w ocenie zakresu umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uczelnia prowadzi systematyczne wsparcie w procesie uczenia się, które przybiera zróżnicowane formy. Kształcenie odbywa się z wykorzystaniem współczesnych technologii wykorzystywanych adekwatnie do potrzeb, wynikających z realizacji programu studiów. Studenci zostali przygotowani do udziału w kształceniu na odległość poprzez specjalnie przygotowany kurs na platformie e-learningowej. Wsparcie studentów odbywa się także w postaci bezpośredniego kontaktu na konsultacjach z nauczycielami akademickimi. Informacja o godzinach odbywania konsultacji jest umieszczona w Wirtualnym Pokoju Studenta oraz przekazywana studentom na pierwszych zajęciach. Kontakt z prowadzącymi zajęcia jest możliwy drogą elektroniczną, za pośrednictwem maila uczelnianego bądź platformy uczelnianej.

Nauczyciele akademicki zachęcają studentów do prowadzenia działalności naukowej, oferując w tym zakresie m.in. opiekę nad projektami badawczymi. Studenci mają stwarzane warunki do publikacji swoich artykułów w czasopiśmie oraz monografiach wydawanych przez Uczelnię.

Studenci osiągający szczególnie dobre wyniki w nauce mogą ubiegać się o Indywidualny Tok Studiów. Decyzję, na pisemny wniosek studenta, podejmuje dziekan, który równocześnie wyznacza studentowi opiekuna naukowego oraz określa treść indywidualnego programu kształcenia.

Uczelnia oferuje studentom możliwości aktywności na wielu płaszczyznach, m.in. sportowe, w obszarze projektowym, tworząc i realizując projekty dla lokalnej społeczności. Dodatkowo studenci mogą także rozwijać się organizacyjnie organizując konferencje czy wydarzenia o charakterze wolontaryjnym.

Uczelnia wspiera potrzeby różnych grup studentów, m.in. studentów z niepełnosprawnościami, studentów zagranicznych czy studentów pracujących. Studenci mają możliwość wnioskowania o IOS, która uprawnia m.in. do zaliczeń i egzaminów na warunkach i w terminach uzgodnionych indywidualnie. Informacje o procedurach wnioskowania są opisane w Regulaminie Studiów. Szczególną opieką objęci są studenci z niepełnosprawnościami, którzy mogą korzystać z bezpłatnego transportu, wypożyczalni dodatkowego sprzętu, przewodnika dla osób niewidomych czy tłumacza języka migowego. Uczelnia wsparciem otacza także studentów zagranicznych, oferując kursy z języka polskiego. Uczelnia oferuje studentom nieodpłatne wsparcie psychologiczne. Niezbędne informacje o zapisach dostępne są na stronie internetowej.

System zgłaszania przez studentów skarg i wniosków jest jasno określony. Wnioski składane są do Dziekana, natomiast skargi rozpatrywane są przez odpowiedniego Prorektora oraz Rzecznika Akademickiego. W pozostałych sprawach studenci zwracają się do Pełnomocnika Rektora ds. studenckich, który udziela porad i podejmuje się interwencji w indywidualnych sprawach studentów.

W Uczelni utworzono stanowisko Rzecznika Akademickiego, który wspiera studentów w zakresie bezpieczeństwa i równego traktowania, ochrony praw i interesów społeczności akademickiej, a także przestrzegania standardów etycznych Uczelni. Ofiary przemocy lub dyskryminacji mogą skorzystać z pomocy oferowanej przez Centrum Pomocy Psychologicznej, która świadczy nieodpłatną pomoc psychologiczną dla studentów.

Studenci mogą wnioskować o cztery rodzaje świadczeń: stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendium specjalne dla osób z niepełnosprawnościami, stypendium socjalne (także w zwiększonej wysokości) oraz zapomogę. Wnioski są rozpatrywane przed dwie komisje, stypendialną oraz odwoławczą, w których większość składu stanowią studenci. Niezbędne informacje są ogólnodostępne dla studentów wraz z kalkulatorem stypendiów, który oblicza jaką kwotę może otrzymać student.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się odpowiada potrzebom studentów. Studentom oferowana jest wszechstronna pomoc w rozwiązywaniu problemów. W przypadku, gdy student nie wie do kogo zgłosić się po poradę, Centrum Pomocy Uczelni przekierowuje zapytanie do odpowiedniej jednostki.

Uczelnia zapewnia samorządowi studenckiemu osobne pomieszczenie wyposażone w niezbędny sprzęt, środki finansowe oraz opiekę w postaci Pełnomocnika Rektora ds. Studenckich. Ponadto samorząd studencki ma zapewniony wpływ na program studiów poprzez jego opiniowanie. Opiekę naukową nad kołem naukowym sprawuje opiekun, który wspomaga studentów także organizacyjnie.

Uczelnia prowadzi przeglądy wsparcia studentów. Badania przeprowadzane są w formie rozmów Władz Uczelni ze studentami oraz przedstawicielami samorządu studenckiego. Na podstawie wyników lokalizowane są obszary wymagające działań doskonalących bądź naprawczych. Dodatkowo studenci w WPS w zakładce „Bank Pomysłów” mogą zgłaszać propozycje i sugestie zmian wsparcia studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne i przybiera zróżnicowane formy adekwatne do osiągania założonych efektów uczenia się. Uczelnia dostosowuje oferowane wsparcie do potrzeb różnych grup studentów, a także stwarza warunki do rozwoju naukowego czy społecznego. Studenci wyróżniający się objęci są szczególnym wsparciem naukowym. Dodatkowo Uczelnia oferuje studentom wsparcie materialne. Uczelnia podejmuje kroki przeciwdziałające dyskryminacji i przemocy, ale nie informuje o nich studentów. Kadra administracyjna zapewnia kompleksową pomoc studentom. Uczelnia wspiera materialnie i pozamaterialnie samorząd oraz organizacje studenckie. Wsparcie studentów podlega przeglądom, w którym uczestniczą studenci. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji. Witryna jest dostępna w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej oraz rosyjskiej. Strona internetowa jest dostosowana do użytku komputerowego oraz na urządzeniach przenośnych. Jednakże strona nie umożliwia nieskrępowanego korzystania przez osoby z niepełnosprawnościami, np. poprzez możliwość kontrastu kolorów, zwiększenia fontu treści czy alternatywnych opisów zdjęć lub grafik dla osób niedowidzących. Rekomenduje się uwzględnienie na stronie kryteriów Web Content Accessibility Guidelines, aby umożliwić osobom z niepełnosprawnościami nieskrępowane korzystanie z witryny. Interfejs jest przyjazny, a treści na stronie są rozmieszczone logicznie i tematycznie. Dodatkowo na stronie internetowej znajdują się także odnośniki do mediów społecznościowych Uczelni (Facebook, Instagram czy YouTube).

Uczelniane dokumenty, np. zarządzenia Rektora, są zamieszczane w formie skanu, co uniemożliwia, np. odczytywanie ich przez syntezytor mowy czy wyszukiwanie treści po kluczowych słowach. Rekomenduje się publikację oryginalnych dokumentów, a nie skanów, jak również uzupełnienie Biuletynu Informacji Publicznej zarządzeniami Rektora oraz uchwałami Senatu.

Uczelniana witryna zawiera informacje spełniające potrzeby zróżnicowanych grup interesariuszy, do których należą między innymi kandydaci na studia, studenci oraz przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego. Wykaz informacji, do których dostęp zapewnia strona internetowa AHE przedstawia poniższa tabela. Rekomenduje się umieszczenie w ogólnodostępnej przestrzeni informacji o zasadach przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych, informacji o nauczycielach akademickich (w tym godzin konsultacji i możliwości kontaktu), informacji dotyczących funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wynikach ankietyzacji studentów), a także uzupełnienie danych dotyczących losów zawodowych absolwentów.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	TAK
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe.	TAK
3.	Zasady rekrutacji.	TAK
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym.	TAK
5.	Zasady uznawania efektów uczenia się uzyskanych w szkolnictwie wyższym.	TAK
6.	Kierunkowe efekty uczenia się.	TAK
7.	Aktualne programy studiów.	TAK
8.	Sylabusy.	TAK
9.	Kompletność sylabusów.	TAK
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych.	NIE
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne).	TAK
12.	Erasmus.	TAK
13.	Most.	NIE
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu).	NIE
15.	Harmonogram zajęć.	TAK
16.	Regulamin studiów.	TAK
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe.	TAK
18.	Informacje dla studentów z niepełnosprawnościami.	TAK
19.	Biuro Karier.	TAK
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów.	Częściowo
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	NIE

Informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce „Covid-19”. W sprawach technicznych, organizacyjnych i dydaktycznych wsparcia udziela Centrum Pomocy PUW, do którego kontakt znajduje się na stronie internetowej Uczelni. Na stronie nie zostały opublikowane wskaźniki dotyczące skuteczności kształcenia na odległość.

Uczelnia nie prowadzi systemowego monitorowania aktualności, rzetelności, zrozumiałości i kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców.

Jednakże na poziomie uczelnianym wyznaczone są osoby odpowiedzialne za aktualizację kanałów komunikacji oraz publikację informacji. Zarówno pracownicy Uczelni, jak i studenci mają możliwość zgłaszania uwag co do kompletności i jakości zamieszczonych informacji. Rekomenduje się przyjęcie systemowych rozwiązań w odniesieniu do monitorowania dostępu do informacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji. Treści odpowiadają zapotrzebowaniu studentów oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Informacje dotyczące programu studiów znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto Uczelnia prowadzi swoją komunikację poprzez media społecznościowe. Monitorowanie aktualności i kompleksowości informacji odbywa się sposób nieformalny. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem filologia obca sprawuje Dziekan, natomiast za działania projakościowe na poziomie Uczelni odpowiedzialny jest Rektor AHE. Struktura systemu, obejmująca przydział odpowiedzialności, zadań i narzędzi, jest transparentna, a zastosowana dywersyfikacja kompetencji wynika wprost ze struktury organizacyjnej Uczelni.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny w oparciu o przyjętą w Uczelni procedurę tworzenia i doskonalenia programów kształcenia. Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte coroczną uchwałą senatu warunki i kryteria rekrutacji.

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę monitorowania i weryfikacji osiąganych przez studentów efektów uczenia się oraz procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych. Procedury przewidują monitorowanie wyników uzyskiwanych przez studentów w sesji egzaminacyjnej, stopnia spełnienia standardów określonych dla prac dyplomowych, osiągania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych na poziomie zajęć poprzez przegląd prac dyplomowych i etapowych. Przewidziano również procedurę monitorowania przebiegu

i wyników praktyk zawodowych, w której nie uwzględniono, jednakże udziału studentów i pracodawców oraz ewaluacji doboru zakładowych opiekunów praktyk. Rekomenduje się objęcie oceną również tych elementów.

Stosowane procedury okazały się nie w pełni skuteczne, gdyż nie doprowadziły do zdiagnozowania nieprawidłowości w zakresie kryteriów 1, 2 i 3, dotyczących przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, sposobu formułowania efektów uczenia się i ich zgodności z charakterystykami PRK, organizacji i programu praktyk oraz zgodności procesu dyplomowania z ogólnoakademickim profilem kształcenia na kierunku.

W ramach przeglądu programu studiów dokonuje się oceny: systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych modułów, sekwencji zajęć i zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się. Weryfikuje się i opiniuje zgodność form zajęć, metod dydaktycznych z zakładanymi kierunkowymi i przedmiotowymi efektami uczenia się. Z przeglądem programu zintegrowany jest przegląd sylabusów, który uwzględnia ocenę zawartych w nich informacji: treści kształcenia, w tym ich aktualność i spójność z efektami uczenia się, wskazywanych metod dydaktycznych, wymiaru zajęć i przypisanych im punktów ECTS, zasad oceniania studentów, sposobów weryfikacji efektów przedmiotowych i trafności ich doboru, warunków zaliczenia zajęć oraz struktury nakładu pracy studenta z uwzględnieniem zajęć zorganizowanych i pracy własnej. Procedury te okazały się nie w pełni skuteczne, gdyż nie poskutkowały zdiagnozowaniem nieprawidłowości w zakresie kryteriów 1, 2 i 3, dotyczących progresji między studiami I i II stopnia, wymiaru punktów ECTS przypisanych w programie studiów do zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, wymiaru punktów ECTS przypisanych zajęciom w zakresie drugiego języka obcego, doboru metod weryfikacji efektów uczenia się oraz powiązanych z nimi form i narzędzi.

Ocena programów studiów w założeniu przeprowadzana jest w oparciu o miarodajne i wiarygodne dane, ale nie zawsze prowadzi do zdiagnozowania nieprawidłowości w programie studiów i w konsekwencji nie w pełni służy jego doskonaleniu. W kryteriach 1-3 zostały zdiagnozowane nieprawidłowości, skutkujące propozycją oceny kryterium spełnione częściowo, dotyczące m.in. efektów uczenia się, wymiaru punktów ECTS oraz procesu dyplomowania.

Na kierunku zapewniony jest wpływ interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych na doskonalenie programu studiów. Zmiany w programie są bowiem często wynikiem ich sugestii.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej. W ostatnim raporcie powizytacyjnym z 2012 r. sformułowana została co prawda pozytywna ocena kierunku filologia obca, jednakże dotyczyła ona kierunku osadzonego w odmiennej rzeczywistości formalno-prawnej. Nieprawidłowości zdiagnozowane w kryteriach 1-3 oznaczają, że wprowadzając wymagane przepisami prawa modyfikacje do koncepcji kształcenia i programu studiów na kierunku, Uczelnia nie w pełni zachowała dobre wzorce, na których oparta została poprzednia, pozytywna ocena PKA.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia. Przeprowadzana ocena nie zawsze prowadzi jednak do zdiagnozowania nieprawidłowości w programie studiów i w konsekwencji nie służy w pełni jego doskonaleniu, o czym świadczą zalecenia w odniesieniu do efektów uczenia się, organizacji i programu praktyk, wymiaru punktów ECTS, metod weryfikacji efektów uczenia się oraz zasad dyplomowania, skutkujące propozycją oceny kryterium spełnione częściowo dla kryteriów 1, 2 i 3.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom Polskiej Komisji Akredytacyjnej, nie są one jednak w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

W analizie stanu faktycznego została sformułowana rekomendacja dotycząca zdiagnozowanego uchybienia. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika natomiast z nie w pełni skutecznego działania na kierunku systemu zapewnienia jakości kształcenia, który nie przyczynił się do zdiagnozowania nieprawidłowości wskazanych w kryteriach 1, 2 i 3.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Zalecenia

Zaleca się efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, implikujące wprowadzenie skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do programu studiów i jego realizacji i skutkujące podniesieniem jakości kształcenia na kierunku.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W dniach 29-30 kwietnia 2012 roku zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej przeprowadził wizytację na kierunku filologia obca prowadzoną na Wydziale Humanistycznym Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi na poziomie studiów I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Zostały sformułowana Uchwała pozytywna (Uchwała Nr 539/2012 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 grudnia 2012 r.), w której nie sformułowano żadnych zaleceń.

Przewodniczący zespołu oceniającego
dr hab. Ariadna Strugielska

5. Załączniki:

Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia

1. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64, z późn. zm.);
4. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787);
5. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r. poz. 1861);
6. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2218);
7. Statut Polskiej Komisji Akredytacyjnej przyjęty uchwałą Nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, z późn. zm.;
8. Uchwała Nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

www.pka.edu.pl